

S! SIGULDA
AIZRAUJ

Siguldas novada
**pašvaldības Kultūras
attīstības stratēģija**

2023.– 2028.

SIGULDAS NOVADA PAŠVALDĪBA
2023.GADS

SATURS

IEVADS.....	3
KULTŪRAS NOZARES FINANSIĀLAIS MEHĀNISMS SIGULDAS NOVADĀ.	5
PRIVĀTĀ UN NEVALSTISKĀ SEKTORA INSTITŪCIJAS	6
KULTŪRAS APAKŠNOZARU RAKSTUROJUMS	8
KULTŪRAS PIEMINEKĻI	10
MUZEJI UN NOVADPĒTNIECĪBAS KRĀJUMU EKSPOZĪCIJAS	14
BIBLIOTĒKAS	16
KULTŪRIZGLĪTĪBA.....	20
TRADICIONĀLĀ KULTŪRA UN AMATIERMĀKSLA.....	21
KULTŪRAS PIEDĀVĀJUMS UN KULTŪRAS LĪDZDALĪBAS IESPĒJAS ...	22
KULTŪRAS UN SABIEDRISKIE CENTRI.....	24
KULTŪRAS NOZARES SVĪD ANALĪZE.....	35
STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA STRATĒGIJAS IEVIEŠANAS UZRAUDZĪBAS SISTĒMA.....	37
STRATĒGISKĀ KARTE.....	41

IEVADS

Siguldas novada Kultūras attīstības stratēģija 2023.–2028. gadam (turpmāk – stratēģija) ir vidēja termiņa plānošanas dokuments, kurā tiek noteikti nozares stratēģiskie mērķi un rīcības. Stratēģijas izstrādē ir ņemti vērā saistītie attīstības plānošanas dokumenti – gan Latvijas vidējā termiņa kultūrpolitikas plānošanas, gan ilgtermiņa un vidējā termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumenti Siguldas novadam un Rīgas plānošanas reģionam, kas savukārt veidoti atbilstoši Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijai “Latvija 2030” un Latvijas Nacionālajam Attīstības plānam 2021.–2027. gadam. Tāpat stratēģijas izstrādē ņemti vērā starptautiski atzītie labas kultūras pārvaldības un kultūrpolitikas veidošanas principi, ko praksē ieviesušas Eiropas un pasaules pilsētas.

Siguldas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2021.–2045. gadam:

Saistībā ar kultūru Siguldas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2021.–2045. gadam Siguldas novads ir noteikts kā:

Eiropā un Baltijas jūras reģionā

- Profesionālās kultūras centrs

Latvijā

- Tūrisma, kultūras un rekreācijas centrs

Rīgas plānošanas reģionā

- Tūrisma, kultūras un rekreācijas centrs
- Stratēģijas izstrāde balstīta uz Siguldas novada attīstības programmā 2021.–2027.gadam noteiktajiem stratēģiskajiem mērķiem (SM): SM1 Dzīves telpa ar kvalitatīvu publisko infrastruktūru, pakalpojumiem un drošu vidi;
- SM2 Efektīva pārvalde un ekonomisko aktivitāti veicinoša daudzveidīga un konkurētspējīga saimnieciskā darbība.

Kultūras joma mūsdienu kultūrpolitikā netiek aprobežota ar tradicionālām pašvaldības kultūras institūcijām (tādām kā kultūras nami, bibliotēkas, muzeji), bet ir nepieciešama sinerģiska plānošana gan ar tūrisma jomu (jo kultūras tūrisma objekti ir neatraujama sastāvdaļa, veidojot tūrisma galamērķa politiku), gan sociālo jomu (pilnībā izmantojot iespējas iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanā caur dalību radošās aktivitātēs), gan uzņēmējdarbību (kur radošums un vietējie kultūras resursi var palīdzēt veidot unikālus un konkurētspējīgus produktus).

Stratēģijas izstrādes process

Stratēģijas izstrādes procesa ietvaros tika organizēti divi semināri, divi izglītojošas lekcijas kultūras nozares pārstāvjiem, divi praktiskās ideju darbnīcas Mālpilī un Krimuldā, nodrošinot tajās dažādu jomu novada pašvaldību speciālistu, NVO pārstāvju, uzņēmēju un iedzīvotāju līdzdalību un trīs stratēģiskās kartes prezentācijas pasākumi Mālpilī, Krimuldā un Inčukalnā. Uzsākot stratēģijas izstrādi, tika veikta iedzīvotāju aptauja, kuras rezultāti ir izmantoti tās izstrādē. Aptaujas rezultātā iegūtie dati jāpapildina, rosinot kultūras jomas speciālistus atbildīgāk iesaistīties vajadzību un viedokļu izpētē. Stratēģija ir orientēta uz pozitīvām izmaiņām, norādot uz kultūras produktu un pakalpojumu teritoriālo pieejamību, sekmējot kultūras līdzdalības iespējas visā novada teritorijā un stimulējot kultūras nozares attīstību novada griezumā. Saglabājama un attīstāma ir gan profesionālās mākslas pieejamība novadā, gan līdzsvarota kultūras mantojuma izmantošana, gan vienlīdzīgas iespējas lietot kultūras resursus, gan vietējā kultūrvidē balstītas radošo industriju iniciatīvas.

Sigulda ir lielāko kultūras pasākumu centrs Pierīgas reģionā, kur nozīmīgu programmu veido Siguldas novada kultūras centrs “Siguldas devons”, Siguldas pilsdrupu estrāde, Siguldas Viduslaiku pils un Jaunā pils un Turaidas muzejrezervāts ar bagātu kultūrvēsturisko piedāvājumu, kas paver plašas iespējas kultūras tūrisma attīstībai.

Siguldas novada reprezentatīvie objekti ir: Siguldas novada Kultūras centrs “Siguldas devons”, koncertzāle “Baltais flīģelis”, Livonijas ordeņa pils Siguldā, Siguldas Jaunā pils, Mālpils muiža, Anšlava Eglīša ekspozīcija, Turaida muzejrezervāta teritorija, t.sk. Dainu kalns, Lēdurgas dendroparks, Imanta Ziedoņa muzejs, Skulmju dzimtas mājas, bobsleja un kamaniņu trase “Sigulda”, Gaujas Nacionālais parks.

Siguldas novada kultūras un tūrisma dzīvi 2020. gadā būtiski skāra COVID-19 pandēmija, un tās ietekmē noteiktie ierobežojumi – ievērojami samazinājās tūristu skaits, īpaši no ārvalstīm, kā arī ietekmēts organizēto pasākumu skaits un vēriens, un apmeklētāju skaits.

1.tabula Apmeklētāju skaits kultūras pasākumos un TIC

	2016	2017	2018	2019	2020	2021 II puse/ ATR	2022
Apmeklētāju skaits kultūras pasākumos	41 884	52 283	162 000	154 178	Darbību ierobežo COVID-19	58 190	85 882

					pandēmija		
Tūristu apmeklējums TIC dati				167 265	85 304	43 960	63 390

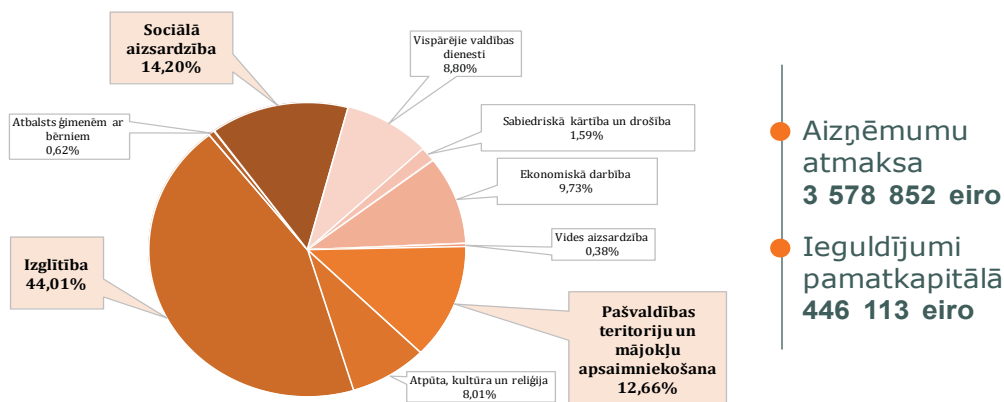
KULTŪRAS NOZARES FINANSIĀLAIS MEHĀNISMS SIGULDAS NOVADĀ

Finanšu resursi kultūras nozarei Siguldas novadā tiek piesaistīti no publiskā sektora (valsts, pašvaldība, Eiropas Savienība), mazāk no privātā sektora (sponsoru, ziedotāji, privātie fondi).

Pašvaldības finansējums kultūras nozarei tiek piešķirts pašvaldības dotāciju veidā, taču papildus ir iespēja piesaistīt finanšu resursus arī no valsts budžeta valsts mērķdotāciju veidā, kā arī piesaistīt valsts un starptautisko fondu finansējumu (Valsts Kultūrkapitāla fonds, Eiropas Savienības struktūrfondi un programmas u.c.). Paralēli sabiedriskā sektora finansējumam kultūras nozarei ir iespēja piesaistīt arī finanšu resursus no privātā sektora – sponsoru, ziedotājiem, fondiem. Tas tiek praktizēts samērā nedaudz.

2023. gadā Siguldas novada pašvaldības budžets 59,9 miljoni eiro, no kura **kultūras nozarei** plānotais budžets ir 3,9 miljoni eiro, kas veido 6,5% no kopējā pašvaldības budžeta. Pašvaldības finansējums Siguldas pils kompleksa attīstībai tiek iekļauts pašvaldības iestādes “Siguldas novada Attīstības aģentūra” un Siguldas novada pašvaldības budžetā, bet finansējums Siguldas Mākslu skolai “Baltais Flīģelis” un koncertzālei “Baltais flīģelis” – izglītības budžetā.

2023. gada budžeta izdevumi - 57,9 miljoni eiro

Siguldas novadā ir trīs mehānismi **sabiedrības iniciatīvu atbalstam**:

- Siguldas novada pašvaldības domes Izglītības, kultūras, jaunatnes un sporta lietu komitejas atbalsta fonds piešķir finansējumu neparedzētu izglītības, kultūras un sabiedrības aktivitāšu atbalstam Siguldas novadā;
- vienu reizi pašvaldības budžeta kalendārajā gadā projektu konkursā Siguldas novada kultūras un sabiedrībai nozīmīgiem projektiem;
- vienu reizi pašvaldības budžeta kalendārajā gadā Siguldas novada mūziklīnijas projektiem.

PRIVĀTĀ UN NEVALSTISKĀ SEKTORA INSTITŪCIJAS

Siguldas novadā darbojas arī privātā un nevalstiskā sektora kultūras institūcijas – biedrības un privātie uzņēmumi, kā arī reliģiskas organizācijas:

- Mores kauju muzejs – juridiskais statuss biedrība “Mores muzejs”;
- biedrība “Opermūzikas svētki”;
- “Siguldas Gaismas tornis”;
- kinoteātris “Kino Lora” – juridiskais statuss SIA “Kino Lora”;
- biedrība “Siguldas Mākslu serpentīns”;
- Siguldas Mākslu skolas “Baltais Flīģelis” atbalsta biedrība;
- Lienes Circenes kultūrizglītojošā biedrība;
- Inčukalna mākslinieku kopa;

- radoša darbnīca “Ādas artelis”;
- “Anima candles”;
- smilšu mākslinieks Elmārs Gaigalnieks;
- amatnieku darbnīca “Baložu māja”;
- rotu darbnīca “Baltu rotas” – juridiskais statuss SIA “Baltu Rotas”;
- darbnīca “Aromabreathe” – juridiskais statuss SIA “Aromabreath”;
- apdrukas uzņēmums “PienaLote” – juridiskais statuss IK “PienaLote”
- Krimuldas muižas vēsturiskais centrs – SIA “Rehabilitācijas centrs “Krimulda””;
- biedrība “Sajūtu Dimanti”;
- biedrība “Bioplāns”;
- biedrība “Smailes”;
- mākslinieku biedrība “Sidegunde”;
- biedrība “Kultūrtelpa Dabā”;
- biedrība “Lēdurgas Ezerkalni”;
- Siguldas novada deju kolektīvu atbalsta biedrība;
- biedrība “VPDK Lēdurga”;
- Allažu danču biedrība;
- Siguldas Mākslu skolas “Baltais Flīģelis” atbalsta biedrība;
- biedrība “Mālpils iedvesmo”;
- biedrība “Pīlādzītis”;
- biedrība “Mālpils Tautskola”;
- biedrība “Idoves mantojums”;
- biedrība “Kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības un attīstības biedrība”;
- bērnu un jauniešu ar invaliditāti biedrība “Cerību spārni”;
- biedrība “Aicinājums Tev”;
- sporta deju klubs “Zīle” – juridiskais statuss biedrība “SDK Zīle” ;
- biedrība “Siguldas eksotisko deju studija “SoulSisters”;
- deju grupa “A-Zarts” – juridiskais statuss biedrība “Siguldas dejas atbalsta biedrība”;
- biedrība “Kultūra. Vide. Sabiedrība”;
- biedrība “r.a. siltumnīca”;

- biedrība “Inčukalna izaugsmei”;
- mūsdienu deju studija “Born To Dance” – juridiskais statuss biedrība “Deju grupa “Born to dance””;
- biedrība “Allažu attīstības biedrība”;
- Ziedoņa muzejs – juridiskais statuss fonds “Viegli”;
- antīko auto restaurācija un kultūrvieta “Gaujas klubs” – juridiskais statuss SIA “Gaujas klubs”;
- kristīgās draudzes – Evaņģēliski luteriskā Siguldas Sv. Bērtuļa draudze, Allažu Evaņģēliski luteriskā draudze, Turaidas Evaņģēliski luteriskā draudze, Romas Katoļu baznīcas Siguldas draudze, Siguldas Baptistu draudze, baptistu draudze “Gaisma”, Septītās dienas adventistu Siguldas draudze, Svētā Apustuļa Andreja Pirmsauktā Siguldas pareizticīgo draudze, Evaņģēlisko kristiešu baznīcas “Jaunā paaudze” Siguldas draudze, Latvijas Jaunapustuliskās baznīcas Siguldas draudze, Lēdurgas Evaņģēliski luteriskā draudze, Krimuldas Evaņģēliski luteriskā draudze, Jāņa Kristītāja pareizticīgo draudze, Inčukalna Katoļu draudzes lūgšanu nams, Inčukalna Lūgšanu nams, Mālpils Evaņģēliski luteriskā draudze, Krimuldas baptistu draudze;
- Biedrība “Gaujas nacionālā parka fonds” un citas neformālās apvienības.

KULTŪRAS APAKŠNOZARU RAKSTUROJUMS

Novadu raksturo bagāta kultūrvide, ko veido kultūras mantojums, tradīcijas, kultūras infrastruktūra un institūcijas, profesionālās mākslas, kultūrizglītības, muzeju un bibliotēku pakalpojumu pieejamība. Iedzīvotājiem tiek sniegtas iespējas iesaistīties mūžizglītības, tradicionālās kultūras un amatiermākslas procesos. Nodrošināta kultūras pakalpojumu pieejamība sabiedrībai un labvēlīgi apstākļi radošiem cilvēkiem, kultūras pakalpojumu sniedzējiem. Kultūra kļuvusi par nozīmīgu resursu novada ilgtspējīgā attīstībā un konkurētspējā.

KULTŪRPPOLITIKAS AKTUALITĀTES

Būtiskākā sadarbības veicināšanas platforma noteikti Kultūras konsultatīvā padome, kas apvieno sabiedrības pārstāvjus un nozares profesionāļus, definēja lasīšanas veicināšanu kā prioritāti. 2021. gada pavasarī tika gūts politisks atbalsts Siguldas domē kandidēšanai UNESCO Radošo pilsētu tīklā literatūras jomā. Uzsākot darbu pie pieteikuma sagatavošanas, notika konsultācijas ar sekojošām pusēm: Siguldas reģiona kultūras un izglītības institūcijām,

nevalstiskajām organizācijām (t.sk. lielākā Siguldas NVO, cilvēkiem ar fiziskiem un garīgiem traucējumiem “Cerību spārni”), Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūtu, Latvijas Rakstnieku Savienību, LR Kultūras Ministriju, Latvijas Nacionālo bibliotēku, literatūras eksporta platformu “Latvian Literature”, radošo industriju uzņēmumiem, kas bijuši regulāri sadarbības partneri, veidojot kultūras piedāvājumu Siguldā u.c. Procesa mērķis bija noskaidrot partneru vajadzības, viņu redzējumu par literatūras nozari, tās izaugsmes iespējām ne tikai Siguldā, bet nacionālā un starptautiskā kontekstā, kā arī izstrādāt potenciālus sadarbības formātus nākotnei. Mērķtiecīgi tiek īstenota programma profesionāļiem nodrošinot rezidences autoriem un ilustratoriem un apmācību pedagogiem. Sadarbībā ar Izglītības un sporta pārvaldi tiek izstrādāta lasītveicināšanas programma, skolās nodrošināta oriģināla autoru programma, sabiedrībai pasākumu cikls “Ienāc literatūrā” sadarbībā ar dzejnieku Guntaru Godiņu un “Rīts ar literatūrzinātnieku” sadarbībā ar Latvijas Universitātes (LU) literatūras, folkloras un mākslas institūtu.

Būtiskākā sadarbības veicināšanas platforma noteikti ir Kultūras konsultatīvā padome, kurā apvienojušies NVO, uzņēmumu pārstāvji, kā arī nozares profesionāļi. Pateicoties šai padomei, arī tika uzsāktas lasītprasmes veicināšanas iniciatīvas pilsētā, tāpat padomes darba rezultātā notiek ciešāka sadarbība dažādu pasākumu realizācijā. 2022. gadā tika izveidota Bērnu kultūras konsultatīvā padome ar tādu pašu mērķi kā pieaugušo kultūras konsultatīvā padome, lai kopā darbotos un veicinātu pašvaldības kultūras politikas izstrādi un īstenošanu, kultūras aktivitāšu un kultūrvides attīstību. Bērnu konsultatīvo padomi veido piecas pirmsskolas iestāžu grupiņas un sešas sākumskolas klašu grupas. 2022. gadā sadarbība tika uzsākta ar pirmsskolas izglītības iestādēm “Tornīši” un “Pasaciņa” Siguldas pilsētā, “Māllēpīte” Mālpilī, Garlība Merķeļa Lēdurgas pamatskolas pirmsskolas grupu un Allažu pamatskolas pirmsskolas grupu.

Ierobežojumi un aizliegumi, kas tika noteikti Covid-19 pandēmijas un infekcijas ierobežošanai Latvijā, būtiski izmainīja Latvijas kultūras nozares ikdienas darbu – pilnībā uz laiku atceļot un arī turpmākajos mēnešos ierobežojot pasākumus. Pēc ārkārtas stāvokļa un daļēju ierobežojumu atcelšanas kultūras sektors lielā mērā turpināja atrasties faktiskā dīkstāves stāvoklī. No vienas puses, tas radīja apdraudējumu nozarei, no otras puses – radīja iespēju veidot jaunus produktus un izmēģināt jaunas attiecību formas ar auditoriju. Šis laiks ietekmējis patēriņa paradumus un cilvēki vairāk izmanto *online* piedāvājumu, biļetes labprātāk iegādājas pēdējā brīdī un mazinājusies kultūras līdzdalības aktivitāte. Pēc pandēmijas periodā nācās īpaši strādāt uz to, lai kultūras pieejamība saglabātos tiem cilvēkiem, kuri bija aktīvi kultūras pasākumu apmeklētāji. Covid-19 ierobežojumu laikā radot kultūrai jaunas, nebijušas izpausmes formas, Siguldā tika izveidotas Koprades laboratorijas, kas kalpo kā jauna vide kultūras un

sabiedrības mijiedarbībai, kurā kultūra ir atslēga cilvēka un pilsētas dialogam par vietu, kurā dzīvojam.

Jau no pirmās dienas, kad Siguldas novadā ieradās Ukrainas kara bēgļi, tika izveidots Ukrainas iedzīvotāju atbalsta centrs, kurā bija iespēja uzzināt par valsts un pašvaldības piedāvāto atbalstu, sociālo palīdzību un pabalstiem, atbalstu mājokļa nodrošināšanā, nodarbinātību, bērnu izglītības iespējām un latviešu valodas apguvi, kā arī tika sniegta nepieciešamā palīdzība vīzu un uzturēšanās atļauju noformēšanā. Šobrīd Siguldas novadā dzīvo 230 Ukrainas civiliedzīvotāji. Siguldas pašvaldība organizēja 2022. gadā dažādus bezmaksas pasākumus – teātra izrādes mazākajiem, koncertus un bezmaksas Siguldas un novada iepazīšanas ekskursijas. Iespēju robežās tika nodrošināts transports arī uz dažādiem kultūras pasākumiem Rīgā. Mālpils bibliotēka nodrošina lasītājus ar grāmatām ukraiņu un krievu valodā. Aizvien vairāk Ukrainas bēgļi tiek iesaistīti kultūras līdzradīšanā un radošā pašizpaušmē, sekmējot to integrāciju vietējā sabiedrībā.

KULTŪRAS PIEMINEKĻI

Novada bagātais un daudzveidīgais kultūrvēstures mantojums ir pazīstams arī ārpus Latvijas robežām. Unikālais kultūrvēstures resursu potenciāls ir viena no galvenajām priekšrocībām tūrisma attīstībai.

Novada teritorijā atrodas 48 valsts aizsargājамie kultūras pieminekļi – kultūras mantojuma lielākā un vistiešāk uztveramā daļa:

- 48 valsts nozīmes valsts aizsargājамie kultūras pieminekļi (1 pilsētībūvniecības, 11 arhitektūras, 11 mākslas, 25 arheoloģijas);
- 5 vietējās nozīmes valsts aizsargājамie kultūras pieminekļi (4 arhitektūras, 1 arheoloģijas).

Siguldas pilsētā un tās tuvākajā apkārtnē koncentrēts ievērojams kultūrvēstures objektu kopums:

Pilis un muižas:

- **Turaidas viduslaiku pils un muiža** ietilpst nacionālas nozīmes īpaši aizsargājamā kultūras pieminekļa Turaidas muzejrezervāts teritorijā un pieskaitāma pie lielākajām novada vērtībām;
- **Siguldas pils komplekss** – Siguldas Jaunā pils un Siguldas muižas centrs (daļa no Valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļa “Siguldas, Turaidas un Krimuldas vēsturisko centru komplekss” Valsts aizsardzības Nr. 7445) – ir valsts nozīmes

arhitektūras piemineklis Nr. 8333 ar valsts nozīmes mākslas priekšmetiem nacionālā romantisma stilā un bagātīgu kompleksa būvvesturi (19. gs. kņaza Kropotkina muiža, 20. gs. 30-to gadu Latvijas Republikas Preses nams, Otrā pasaules kara vācu karaspēka štābs un Padomju gadu Vissavienības sirds un asinsvadu slimību sanatorija). Livonijas ordeņa Siguldas pils – starptautiskas nozīmes tūrisma maršrutu objekts, kas ir iekļauts vairāk nekā 40 tūrisma kompāniju piedāvātajos ceļojumu maršrutos. 2013. gada 10. jūlijā apstiprinātā Siguldas pils kompleksa attīstības stratēģija 2013.–2018. gadam paredz kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas pasākumus un radošās uzņēmējdarbības attīstīšanu kompleksa teritorijā. Stratēģija nav atjaunota.

Siguldas pils kompleksa vide pēc rekonstrukcijas mainījies no slēgtas uz atvērtu, no atsevišķu ēku izmantošanas uz vienota kopuma izveidi, no pasīvas uz aktīvu vidi, no vietas, kurā pulcējas tikai vietējie iedzīvotāji vai caurceļo tūristi, uz vidi, kurā apzinātā un kvalitatīvi saglabātā kultūrvēsturiskā mantojumā veiksmīgi notiek vietējās sabiedrības integrācija ar viesiem, kā arī dažādu aktivitāšu un funkciju mijiedarbība, kopā veidojot unikālu vidi Latvijas un Eiropas kontekstā. Šobrīd pils kvartālā muižas ēkās izveidotas amatnieku, mākslinieku un dizaineru radošās darbnīcas. Tajās iespējams apskatīt izstādes un ekspozīcijas, kā arī līdzdarboties, piemēram, papīra darbnīcā “Viktora vēstules”, Baltu rotu darbnīcā, spieķu darbnīcā, keramikas un stikla darbnīcā.

- **Krimuldas muiža un viduslaiku pilsdrupas** Gaujas labajā krastā. Būvēta pēc klasicisma paraugiem pašā Gaujas senielejas malā. No muižas paveras brīnišķīgs skats uz senieleju un tās pretējo pusi – Siguldu. Muižas telpās darbojas “Rehabilitācijas centrs “Krimulda””;
- **Mālpils muiža** ir izcils 19. gadsimta klasicisma arhitektūras piemineklis – plašs baroka stila parks, gleznaina dabas ainava, dīķis, kurā čalo strūklaka un zied ūdensrozes. Mālpils muižā ierīkota luksusa klases dizaina viesnīca un atrodas viens no labākajiem restorāniem Latvijā.

Siguldas novadā atrodas arī vairākas privātīpašumā esošas pils un muižas:

- **Mālpils senā mācītājmuiža;**
- **Akenstakas muiža;**
- **Buku muiža;**
- **Rikteres muiža;**
- **Nurmižu muiža;**
- **Engelhartes muiža.**

Lēdurgas vēsturiskajā apbūvē atrodas 35 ēkas, tostarp valsts aizsargājamais kultūras piemineklis un vietējas nozīmes kultūrvēsturiski objekti, kas ir nodrošinājuši iespēju Lēdurgas vēsturiskās apbūves iekļaušanai Pieminekļu sarakstā kā reģiona nozīmes arhitektūras (pilsētībūvniecības) piemineklim ar nosaukumu “Lēdurgas vēsturiskā apbūve”. Tas nodrošina specifiskus apbūves noteikumus vienotas vides veidošanai, maksimāli saglabājot vēsturisko apbūvi.

Arheoloģijas pieminekļi:

- **Gūtmaņa ala** – lielākā sufozijas ala Baltijā, kas sākusi veidoties pirms 10 000 gadu, sena kulta vieta, vecākais tūrisma objekts Latvijā;
- **Inčukalna Velna ala** – pazīstams dabas un kultūrvēstures piemineklis;
- **Satezeles pilskalns** (Līvu kalns) – līdz 13. gadsimtam galvenais līvu nocietinājums;
- **Vikmestes pilskalns** – Vikmestes upītes labajā krastā, augstums – 26 metri;
- **Rata kalns** – pilskalns Gaujas senkrastā virs Gūtmaņa alas, sena soda vieta;
- **Kārļa kalns, Krusta kalns** – vecākā zināmā apdzīvotā vieta Siguldā.

Kultūrvēsturiski arhitektūras objekti (pēc Siguldas novada Teritorijas plānojuma 2012.–2024. gadam):

- sabiedriskās un dzīvojamās ēkas Siguldā, Krišjāņa Valdemāra, Pils, Šveices, Ausekļa ielā, Laurenčos;
- Siguldas Evaņģēliski luteriskā baznīca, Turaidas Evaņģēliski luteriskā baznīca, Mālpils Luterāņu baznīca, Krimuldas Luterāņu baznīca, Lēdurgas Luterāņu baznīca, Allažu Evaņģēliski luteriskā baznīca, Vangažu Luterāņu baznīca.

Pieminekļi:

- ievērojamiem notikumiem (Pirmā pasaules kara kapi, Lielā Stēla, Inčukalna Brāļu kapi u.c.);
- personībām (Kronvaldu Atim, Krišjānim Baronam, Rūdolfam Blaumanim, Felicitai Ertnerai, Teodoram Zaļkalnam, cilnis Oļgai Kropotkinai).

Vēsturiskas skatu vietas:

- Gleznotāju (Paradīzes) kalns – skats uz Gaujas senleju un 80 metrus zemāk esošo Gauju;
- Ķeizarskats un Ķeizarkrēsls.

Kultūrvēsturiski objekti ārpus Siguldas pilsētas:

- Siguldas pagastā – Vildogas pilskalns, Raganu katls, Nurmižu muižas apbūve u.c.;

- Allažu pagastā – Černauskus akmens, ūdensdzirnavu ēka, pieminekļi vēsturiskiem notikumiem un personām, Allažu šūnakmens lauztuves, Zviedru baznīcas drupas, Saknīšu–Atvasīšu senkapi, Allažu vecās kapsētas senkapi u.c.;
- Mores pagastā – bijusī Kārtužu muiža ar parku un tai piegulošā apbūve, Mores kauju piemiņas parks;
- Mālpils pagastā – Mālpils pilskalns(Vīnkalns), Sidgundas pilskalns(Veckalns), Idiņu senkapi, Jaunaudiņu senkapi, Vecrubeniņu senkapi u.c.;
- Krimuldas pagastā – Viešu pilskalns, Kubeseles pilskalns, Gavēņu pilskalns, Tālēnu senkapi, Priežu senkapi u.c.;
- Inčukalna pagastā – Vangažu kapsētas senkapi, Salu senkapi u.c.;
- Lēdurgas pagastā – Vasiļa kalns, Vecpapinu senkapi, Ķipukalnu senkapi.

Administratīvajā un koordinējošajā līmenī par kultūras pieminekļu objektu tehnisko uzturēšanu atbild Siguldas novada Teritorijas attīstības pārvalde, par Siguldas Jaunās pils attīstību – pašvaldības iestāde “Siguldas Attīstības aģentūra”. Par kultūras pieminekļu iesaisti kultūras aktuālajos procesos un kultūras aktivitāšu saturisko piepildījumu novadā atbild Siguldas novada pašvaldības iestāde “Siguldas novada Kultūras centrs”.

UNESCO par nemateriālo kultūras mantojumu atzīst paražas, spēles un mutvārdu izpausmes formas, zināšanas un prasmes, kā arī ar tiem saistītus instrumentus, priekšmetus, artefaktus un kultūrtelpas, ko kopienas, grupas un, dažos gadījumos, arī indivīdi atzīst par sava kultūras mantojuma daļu. Latvijas Nacionālajā nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā 2017. gadā iekļauta Siguldas spieķa darināšanas prasme, 2021. gadā – Gaujas plostnieku amata prasmes, savukārt 2022. gada sarakstā iekļauta Jostiņsegu aušana un Vidzemes lībiskā kultūrtelpa. Siguldas novadā par uzkrāto nemateriālās kultūras mantojumu un tautas tradicionālajā dzīvesziņā balstīto vērtību sistēmu vēsta Turaidā izveidotais Tautasdziesmu parks – Dainu kalns un Dziesmu dārzs, kurā izvietotas 26 tēlnieka Induļa Rankas veidotās skulptūras.

Secinājumi

Stratēģijas izstrādes darba grupu rezultātu apkopojums parāda, ka vidējā un ilgtermiņā jārīsinā jautājums par Siguldas novada unikālās kultūrvēsturiskās vides kā potenciālas telpas dažādām kultūras norisēm un aktivitātēm ilgtspējīgu attīstību. Prioritāri risināmie uzdevumi vidējā termiņā ir Siguldas pils kompleksa attīstības koncepcijas izstrāde un realizēšana

(“Siguldas novada Kultūras centrs”, “Siguldas Attīstības aģentūra”), vides estētikas uzlabošana.

Jāveic mērķtiecīgs darbs UNESCO nemateriālā mantojuma sarakstā iekļauto vērtību saglabāšanā un attīstībā, īpaši iesaistot jauniešus.

MUZEJI UN NOVADPĒTNIECĪBAS KRĀJUMU EKSPOZĪCIJAS

Siguldas novada teritorijā darbojas **“Īpaši aizsargājama kultūras piemineklis – Turaidas muzejrezervāts”**, kas ir viens no atpazīstamākajiem un populārākajiem muzejiem Latvijā, kā arī ir ļoti iecienīts tūrisma galamērķis vietējo un ārvalstu tūristu vidū. Nozīmīga pētniecības iestāde. Muzeja darbībai nepieciešamie finanšu resursi tiek nodrošināti no valsts budžeta.

Mores pagastā darbojas **novadpētniecības krājuma ekspozīcija “Mores kauju muzejs”**, kas veidots kā kultūrvēstures, izglītības un tūrisma objekts. Tas atrodas vietā, kur Otrā pasaules kara laikā (1944. gadā no 26. septembra līdz 6. oktobrim) notika sīvas cīņas starp latviešu leģionāriem un padomju armijas karavīriem. Juridiski muzeju pārstāv biedrība “Mores muzejs”.

Mores pagastā ir izveidotas Mores kauju piemiņas vietas:

- kritušo Latviešu leģiona karavīru kapi;
- kritušo Padomju armijas karavīru kapi;
- Mores kauju piemiņas parks, kurā apskatāms piemiņas akmens, ierakumi, bunkuri, kaujas lauks, memoriālā plāksne.

Novadpētniecības krājuma ekspozīcija “Mores kauju muzejs” nav akreditēts muzejs, tomēr tā ieņem stabilu vietu Siguldas novada kultūrvidē, jo tajā apkopta vēsturiski nozīmīga informācija par Mores kaujām. Muzejs veic arī nozīmīgu izglītojošo darbu, iepazīstinot dažāda vecuma mērķauditoriju ar Mores kauju vēsturi un būtiskiem notikumiem Latvijā. Jau par tradīciju ir kļuvis Mores kauju atceres pasākumus, kuru katru gadu organizē Latvijas Virsnieku apvienība sadarbībā ar Siguldas novada pašvaldību un Latvijas Republikas Aizsardzības ministriju.

Imanta Ziedoņa muzejs ar sākotni Murjānos ir ceļš, kā realitāte dzejnieka iecerējumam. Ceļš fiziskajā telpā, garīgajā izaugsmē, intelektuālā attīstībā un jaunu pieredžu meklējumos. Muzeja darbības pamatprincips ir Imanta Ziedoņa vēlēšanās: Es gribu muzeju kā mūsu māju, kur cilvēki nāk pavadīt laiku attīstībā, jēgpilnās sarunās un jaunradot. Dzirnakmeņu misija veidota balstoties Imanta Ziedoņa idejās, daiļradē paustajā un viņam tuvajās vērtībās, veicināt jaunradi Latvijā, iedvesmot sabiedrību latviskuma stiprināšanā, kā arī sniegt iespēju

interesentiem radošā veidā izzināt sevi un pasauli. Savukārt Ziedoņa bibliotēka Rīgā ir radoši interaktīva telpa ikvienam, kas vēlas iepazīt Imanta Ziedoņa personību un daiļradi, reizē arī pētniecisks, izglītojošs centrs skolu jauniešiem, studentiem un visu vecumu interesentiem.

Inciema torņa 2. stāvā izvietota **Anšlava Eglīša ekspozīcija** “anšlavs eglītis. jaunais cilvēks”, kurā var iepazīties ar rakstnieka dzīves gājumu vizuāli uztveramā veidā. Veidojot ekspozīciju par rakstnieka personību un daiļradi, izveidota arī interaktīva grāmata, kura dod iespēju apmeklētājiem “sarunāties” ar Anšlavu Eglīti. 3. stāvā, nelielajā viesistabā, izveidota Anšlava lasītava. Lasītavā ir apkopota gandrīz visa rakstnieka daiļrade. 2022. gadā ekspozīciju apmeklēja 1 998 apmeklētāji.

Skulmju dzimtas māju ekspozīcijā iespējams apskatīt tēlnieces Martas Skulmes un gleznotāja un scenogrāfa Otto Skulmes piemiņas istabu. Mālpils pagasta Skulmju mājā atklāta 1982. gada 8. augustā, vēlāk izveidota arī piemiņas istaba aktierim Valentīnam Skulmem. Skulmju māju apkārtnē aprakstīta Ivandes Kaijas romānā “Iedzimtais grēks”. 2022. gadā māja nodota pašvaldības īpašumā. Šobrīd apskatei atvērtas trīs telpas – Martas un Otto Skulmju istaba, Valentīna Skulmes istaba un veranda.

Siguldas pagasta iedzīvotājs Mihails Bobjoniševs 2007. gadā izveidoja **Veco datoru muzeju**, kas ir privāts krājums ar vairāk nekā 280 eksponātiem, kuri ražoti pagājušajā gadsimtā. Krājumam ir izveidots arī virtuālais muzejs interneta vietnē www.pchistory.lv.

Mālpils pagasta kultūrvēsturiskais mantojums ir Latvijas Meliorācijas un zemkopības muzeja mantinieks. Meliorācijas muzejs tika dibināts 1967. gadā. 2003. gadā to apvienoja ar Lauksaimniecības tehnikas muzeju “Kalēji” Talsos. Uz Talsiem aizveda visu, kas saistās ar meliorāciju, un vērtīgās gleznas. Visu, kas saistās ar Mālpils vēsturi, 150 gadu garumā glabā Mālpils Kultūras centrs. Sadzīves priekšmeti no Mālpils sētām, sākot ar traukiem, beidzot ar darba rīkiem. Dokumenti, fotogrāfijas, atmiņas, liecības, kinofilmas, diplomi, albumi, apbalvojumi utt.

Inčukalna stāstu krātuve atrodas bijušajā pasta ēkā, kas celta 1894. gadā. Savu funkciju tas pildīja līdz pat 2011. gadam, un Latvijas pasts daļu neprivatizētās ēkas (bez komunikācijām un apkures) nodeva Inčukalna novada pašvaldībai. 2016. gadā Inčukalna Tautas nams tajā izvietoja vēsturiskas pagasta liecības (priekšmetus, pierakstus, publikācijas), ko sarūpējuši vietējie iedzīvotāji, publiskai apskatei. 2022. gada nogalē Siguldas pašvaldība atrada iespēju ēku remontēt ar mērķi ierīkot tajās daudzfunkcionālu kopienas centru – dažādu interešu un dažādu paaudžu Inčukalna ļaudīm.

“Gaujas klubs” ir divu ar degsmi un lielu entuziasmu apveltītu brāļu kopīgs uzņēmums, kurā kopīgi tiek atjaunoti un atdzīvināti vēsturiskie spēkrati, kā arī tiek piedāvāta

teritorija dažādu radošu ideju realizēšanai. Restaurētos spēkratus ir iespējams iznomāt dažādiem foto vai kino projektiem. Sadarbībā ar “Gaujas klubu” īstenotas arī vairākas iniciatīvas, tādējādi nodrošinot Gaujas iedzīvotājiem kultūras pakalpojuma pieejamību.

Secinājumi

Pamatojoties uz Stratēģijas darba grupu rezultātu apkopojumu, tiek secināts: lai nodrošinātu muzeju darbību un aktivitātes novada teritorijā, ir jāturpina pašvaldības sadarbība ar valsts un privātajiem muzejiem, jāizveido un jāattīsta Mālpils un Inčukalna krātuves.

Stratēģijas izstrādes darba grupu rezultātu apkopojums rāda, ka vidējā un ilgtermiņā ir jārisina jautājums par novada kultūras un vēsturiskā mantojuma izpēti, kā arī apkopšanu Siguldas novadā aktuālo sabiedrības procesu kontekstā. Lai izzinātu un apkopotu novada vēsturi plašākā izpratnē, jāveicina novada vēsturiskā un kultūras mantojuma (materiālā un nemateriālā) izpēte un dokumentēšana.

BIBLIOTĒKAS

Bibliotēku pakalpojumu pamatā ir augstvērtīga informācijas, kultūras un zināšanu pieejamība visām sabiedrības grupām vai informācijpratības prasmju attīstīšana. Ņemot vērā katras bibliotēkas kapacitāti un iespējas, bibliotēka pilda arī vietējas nozīmes kultūras, izglītības un sociālās funkcijas. Bibliotēkas ir atbalsta punkts vietējās kopienas saliedēšanā un sniedz nozīmīgu ieguldījumu lokālās kultūrvides apzināšanā, izpētē un saglabāšanā un pilsoniskās līdzdalības sekmēšanā

Siguldas novada bibliotēka ir metodiskais un konsultatīvais centrs 21 bibliotēkai: 11 publiskajām bibliotēkām, 10 izglītības iestāžu bibliotēkām.

Bibliotekāros pakalpojumus Siguldas novadā nodrošina Siguldas novada pašvaldības iestāde Siguldas novada Bibliotēka un tās struktūrvienības:

- Siguldas pagasta bibliotēka;
- Jūdažu Bibliotēka un sabiedriskais centrs;
- Mores bibliotēka;
- Allažu bibliotēka;
- Inčukalna bibliotēka;
- Krimuldas bibliotēka;
- Lēdurgas bibliotēka;
- Atmodas bibliotēka;

- Inciema bibliotēka;
- Mālpils bibliotēka;
- Sidgundas bibliotēka;

Novada teritorijā darbojās divi ārējie grāmatu izsniegšanas punkti – dienas centrs “Gauja” Inčukalna pagastā un Sunīšu Kopienas centrā Krimuldas pagastā. Novada teritorijā ir uzstādīti divi grāmatu bibliomāti – Inčukalnā un Turaidā.

Siguldas novada bibliotēku darba kvantitatīvie rādītāji¹:

	2020. gads	2021. gads	2022. gads
Lietotāji	6 030	5 163	5 274
Apmeklējums	51 134	55 115	86 904
Virtuālie apmeklējumi	12 105	19 065	3 491
Izsniegums	98 833	95 254	95 525
Starpbibliotēku abonements (SBA)	236	145	1 213
Dokumentu kopskaits krājumā gada beigās	119 531	119 333	123 692

Siguldas novada bibliotēka veic novada galvenās bibliotēkas funkcijas. Siguldas novada bibliotēkas darbinieki nodarbināti lietotāju apkalpošanā un vienlaikus iesaistās arī resursu veidošanā un automatizēto darba procesu nodrošināšanā un uzturēšanā.

Filiālbibliotēkas ir pagastu administratīvās teritorijas kultūras, izglītības, informācijas un sabiedrības saskarsmes centri. Tās sadarbībā ar vietējām vispārējās izglītības un pirmsskolas izglītības un kultūras iestādēm veicina pagasta vietējās kopienas attīstību un izglītību, nodrošina sabiedrības vajadzībām atbilstošus informatīvos pakalpojumus.

Siguldas pagasta bibliotēka atrodas Siguldas pagasta Kultūras namā. Liels darbs ieguldīts bibliotēkas krājuma sakārtošanā, kas veicinājis lasītāju skaita pieaugumu. Bibliotēka organizē kopīgus pasākumus ar Siguldas pagasta Kultūras namu. Bibliotēka ir UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīkla “Stāstu bibliotēka” dalībniece – veic vietējā kultūras mantojuma apzināšanu un stāstniecības popularizēšanu. Sadarbībā ar Jūdažu bibliotēku „Stāstu bibliotēkas” projekta laikā tiek rīkoti pasākumi, diskusijas, stāstu un atmiņu vakari vietējās vēstures izzināšanai.

Jūdažu Bibliotēka un sabiedriskais centrs atrodas Jūdažu Sabiedriskajā centra ēkā. Bibliotēka ir Jūdažu ciema iedzīvotāju saietu vieta, kura ir aprīkota ar bibliotēkas vajadzībām

¹ LR Kultūras ministrijas kultūras informācijas sistēmu centrs

piemērotu un mūsdienīgu aprīkojumu. Bibliotēka sadarbībā ar Jūdažu Sabiedrisko centru veic informatīvi izglītojošo un sociālo darbu. Jūdažu iedzīvotājiem tiek organizētas radošās darbnīcas, tikšanās ar sabiedrībā zināmiem cilvēkiem, grāmatu autoriem, māksliniekiem. Sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku tiek organizētas tematiskās izstādes.

Mores bibliotēka atrodas Mores pagasta Tautas namā. Skolas tiešais tuvums ietekmē bibliotēkas apmeklētāju loku, līdz ar to bibliotēka kalpo kā brīvā laika pavadīšanas vieta daļai jauniešu pēc mācībām skolā. Bibliotēkā uzlabots telpu interjers. Šaurības dēļ bibliotēkas telpās nav iespējams nodarboties ar radošajām aktivitātēm. Bibliotēka aktīvi iesaistās vietējā pagasta dzīvē, sadarbojas ar Mores kauju muzeju. Sadarbībā ar Mores pagasta Tautas namu un Mores pamatskolu tiek organizēti dažādi kultūrizglītojoši pasākumi Mores pagasta iedzīvotājiem un viesiem.

Allažu bibliotēka atrodas vienā ēkā ar Allažu pagasta pārvaldi. Apmeklētāju ērtībai bibliotēkas darbalaiks un bibliotēkas aktivitātes pielāgotas vietējās sabiedrības interesēm. Bibliotēkas darbība īpaši pielāgota atsevišķām lietotāju grupām – pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem, pensionāru kopu un pagasta teritorijā esošajām trim sociālajām iestādēm.

Mālpils bibliotēka ir Siguldas novada bibliotēkas struktūrvienība, kura veic kultūras, izglītības un informācijas darbu. Mālpils bibliotēkas apkalpojamā mikrorajonā ir 3 324 iedzīvotāju, kas dzīvo ciemata centrā un lauku teritorijā. Galvenā vērība 2022. gadā tika pievērsta sadarbības veicināšanai starp Siguldas novada bibliotēkām, jaunai novada bibliotēku dokumentācijas izstrādei.

Sidgundas bibliotēka iekārtota daudzīvokļu mājā “Dainas”. Sidgundas bibliotēkas apkalpojamā teritorijā ir aptuveni 400 iedzīvotāji. Bibliotēkas lietotāji ir ciemata iedzīvotāji-strādājošie, pensionāri, SIA “Kvist” darbinieki, Mālpils un Suntažu skolu audzēkņi. Bibliotēkā apmeklētājiem ir iespēja izmantot bezmaksas interneta pakalpojumus un WI-FI pieslēgumu. Iegūto uzziņu materiālu ir iespējams izdrukāt. Bibliotēkā veic kopēšanas maksas pakalpojumus.

Inčukalna bibliotēka atrodas Inčukalna centrā, ēkā, kurā darbojas Mūzikas un mākslas skola, Allažu un Inčukalna pagastu apvienības pārvalde un Valsts un pašvaldību vienotais klientu apkalpošanas centrs. Bibliotēka dibināta 1946. gadā un vienmēr ir bijusi ne tikai vieta, kur paņemt grāmatas vai preses izdevumus lasīšanai, bet arī vieta, kur iegūt jaunas zināšanas, saņemt atbalstu datora izmantošanā, nokopēt, izdrukāt vai ieskenēt dokumentus, dalīties pieredzē, radoši izpausties un kvalitatīvi atpūsties. Regulāri tiek rīkotas izstādes un semināri, organizētas tikšanās ar grāmatu autoriem, māksliniekiem un lektoriem. Vienu reizi mēnesī

Inčukalna bibliotēka apkalpo lasītājus Gaujas ciemā, kur atvērta Ārējais apkalpošanas punkts. Pie bibliotēkas durvīm ir pieejams grāmatu pakomāts, kur visu diennakti lietotāji var nodot un saņemt bibliotēkas grāmatas.

Krimuldas bibliotēka atrodas Krimuldas Tautas nama ēkā, ar atsevišķu ieeju ēkas otrā pusē. Katra mēneša pēdējā trešdienā darbojas bibliotēkas ārējais apkalpošanas punkts Sunīšu Kopienas centrā. Bibliotēkā izveidota mūsdienīga un kvalitatīva informācijas vide, kas nodrošina bibliotēkas sniegto pakalpojumu pieejamību ikvienam bibliotēkas lietotājam atbilstoši tā vajadzībām, interesēm un vēlmēm. Bibliotēkai ir ļoti plaša mērķauditorija – pirmsskolas un jaunākā vecuma bērni, skolēni, studenti, jaunās māmiņas, strādājošie, seniori. Bibliotēka organizē kopīgus pasākumus ar Krimuldas Tautas namu, lasītveicināšanai aktīvi sadarbojas ar Krimuldas vidusskolu un pirmsskolas izglītības iestādi “Krimulda”, kā arī rīko dažādus bibliotēkas pakalpojumu un iespēju popularizējošus pasākumus.

Lēdurgas bibliotēka atrodas Lēdurgas pagasta Kultūras namā. Bibliotēkai ir izveidota aktīva sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādi, skolu, Lēdurgas Kultūras namu un vietējām biedrībām. Bibliotēka veic lokālā kultūras mantojuma apzināšanu, saglabāšanu un popularizēšanu, piedāvā un aktīvi izmanto starpbibliotēku abonementu. Bibliotēkā norisinās kultūrizglītojoši un lasīt veicināšanas pasākumi, radošās darbnīcas un izglītojošas aktivitātes mazuļiem, bērniem un jauniešiem, tematiskās izstādes. Katram bibliotēkas apmeklētājam ir iespēja saņemt uzziņas, padomus un konsultācijas par valsts un pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem, digitālo rīku izmantošanu. Pieejami kopēšanas, drukāšanas pakalpojumi, bezmaksas internets.

Atmodas bibliotēka – viena no vismazākajām bibliotēkām Siguldas novadā. Atrodas Lodes ciemā. Bibliotēkas darba laiks ir piemērs pielāgošanās nozīmei vietējām interesēm. Tā ir atvērta sestdienās. Lodē bibliotēka ir vienīgā sociāla vieta, kur satikties ar citiem, dalīties pieredzē un interesēs, piedalīties diskusijās. Ģimenēm ar bērniem bibliotēkas apmeklējums ir kļuvis par regulāru ieradumu. Sadarbībā ar Lēdurgas, Krimuldas, Inčukalna bibliotēkām izveidota grāmatu, periodikas apmaiņa, kas nodrošina bagātīgu krājuma klāstu. Pieejami kopēšanas, drukāšanas pakalpojumi, bezmaksas internets

Inciema bibliotēka atrodas vienā ēkā ar pirmsskolas izglītības iestādi “Ezerciems”. Bibliotēka sadarbojas ar pašvaldības iestādēm – pirmsskolas izglītības iestādi “Ezerciems”, “Anšlava Eglīša ekspozīciju”, Inciema torni. Tiek piedāvāti pasākumi – lasīšanas veicināšanas pasākumi bērniem, radošās darbnīcas, tikšanās ar rakstniekiem un dzejniekiem. Bibliotēkas telpas ir piemērotas pasākumu organizēšanai. Krājums bibliotēkā tiek veidots universāls, pamatojoties uz pieprasījuma interesēm.

Secinājumi

Pamatojoties uz Stratēģijas darba grupu rezultātiem, tiek secināts, ka galvenie vidējā termiņā risināmie uzdevumi bibliotēku attīstības jomā Siguldas novadā saistīti ar bibliotēkas kā informācijas un sabiedriskā centra funkciju kvalitatīvu īstenošanu, veidojot bibliotēku par sabiedrisko un informācijas centru, piedāvāto pakalpojumu dažādošana, veicinot mūžizglītību, jaunu prasmju (tai skaitā digitālo) apgūšanu.

Jāpilnveido informācijas pieejamība par bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem. Ja kultūrasnozares būtu atsevišķa interneta vietne, būtu iespēja ievietot plašāku un izsmeļošāku informāciju, tostarp digitālo izstāžu veidošanu.

KULTŪRIZGLĪTĪBA

Novadā darbojas **piecas mūzikas un mākslas skolas**, nodrošinot papildus interešu izglītības iespējas bērniem un jauniešiem: Siguldas pilsētā – Siguldas Mākslu skola “Baltais flīģelis”, Krimuldas pagasta Raganas ciemā – Krimuldas Mūzikas un mākslas skola, Lēdurgas pagasta Lēdurgas ciemā – Maijas Pīlāgas Lēdurgas Mākslas skola, Inčukalna pagasta Inčukalna ciemā – Inčukalna Mūzikas un mākslas skola, Mālpils pagasta Mālpils ciemā – Mālpils Mūzikas un mākslas skola. Siguldā ir Jaunrades centrs. Pirmsskolas izglītības iestādes darbojas Siguldas pilsētā, Gaujā, Inciemā, Inčukalnā, Mālpilī un Raganā, bet Lēdurgā, Morē un Allažos tiek īstenotas pirmsskolas izglītības programmas. Siguldā darbojas arī izglītības atbalsta iestāde – Siguldas Tehnoloģiju izglītības centrs. Pie Siguldas Valsts ģimnāzija ietvaros darbojas arī pieaugušo un tālākizglītības centrs – “Lielo ģimnāzija”, kura darbības mērķis ir īstenot pieaugušo un tālākizglītības programma.

Siguldas Mākslu skolas “Baltais flīģelis” ēkā darbojas koncertzāle “Baltais flīģelis” ar 250 skatītāju vietām.

TRADICIONĀLĀ KULTŪRA UN AMATIERMĀKSĻA

2023. gadā novadā darbojas 66 **amatiermākslas kolektīvi**, vairākas privātas vai sociālas ar amatiermākslu saistītas grupas, iesaistot vairāk nekā 1 250 novada iedzīvotāju. Kolektīvu darbības nodrošināšanu reglamentē noteikumi “Par Siguldas novada pašvaldības dibināto amatiermākslas kolektīvu darbības finansēšanu un to vadītāju, speciālistu un koncertmeistaru darba samaksu”. Saskaņā ar šiem noteikumiem tiek sniegts atbalsts kolektīvu vadītāju finansēšanai, iespēju robežās materiāli tehniskai bāzei, dalībai valsts nozīmes skatēs un pasākumos, starptautiskos konkursos, kā arī radošās jubilejas. Pašvaldība iespēju robežās atbalsta kolektīvu koncertdarbību, t.sk starptautisku, par prioritāti izvirzot Dziesmu un deju svētku procesa nodrošināšanu.

Novadā darbojas deviņi kori, četrpadsmit tautas deju kolektīvi, sešas deju kopas, piecas folkloras kopas, seši amatierteātri, deviņi vokālie ansambļi, sešas tautas lietišķās mākslas studijas, četri orķestri, bigbends “Sigulda”, kā arī seši cita veida amatiermākslas kolektīvi.

2023. gadā Dziesmu un deju svētku skatēs augstākās pakāpes novērtējumu ieguvuši koris “Atvars”, jauniešu deju kolektīvs “Vizbulīte”, Absolventu orķestris un Inčukalna amatierteātris, kas piedalījās arī valsts fināla skatēs.

Pēc administratīvi teritoriālās reformas Pierīgas reģions ir sadrumstalots, skates jāveido kooperējoties, kas ne vienmēr tiek īstenots.

Būtisku ieguldījumu amatiermākslas attīstībā sniedz **amatnieki un radošie uzņēmēji** – novadā darbojas 48 tekstilizstrādājumu darinātājas (audējas, rokdarbnieces), senioru rokdarbnieču studijā – 20 dalībnieces. Citas pārstāvētās jomas: juvelierizstrādājumi (tostarp autentisku baltu rotu un oriģināla dizaina rotu darinātāji), koka amatniecība (rotaļlietas, koka suvenīri un interjera lietas), metālkalumi, ādas apstrāde lietišķos priekšmetos un suvenīros, stikla suvenīru izgatavošana, tradicionālo Siguldas spieķu darināšana, papīra suvenīru un rotu darināšana. Vairāki amatnieki piedāvā sava arodademonstrējumus (rotas, ādas apstrāde, spieķi, papīrmākslas priekšmeti). Ar amatniecības apguvi un radošo sociālo uzņēmējdarbību nodarbojas biedrība “Cerību spārni”, ar radošo uzņēmējdarbību nodarbojas šādi uzņēmumi: “Baltu rotas”, “Koka varde”, “Ādas artelis”, “Spieķu darbnīca”, “Viktora vēstules”, Elmāra Gaigalnieka Smilšu mākslas galerija un “Dzintaru darbnīca”.

Secinājumi

Pamatojoties uz Stratēģijas darba grupu un aptaujas rezultātiem, secināts: lai veicinātu sabiedrības iesaistīšanos amatiermākslas un tradicionālās kultūras procesos, jāatbalsta

amatnieku un radošo uzņēmēju iniciatīvu projekti. Lai veicinātu iedzīvotāju līdzdalību kultūras procesos un aktivizētu amatiermākslas kolektīvu darbību, jāattīsta starptautiskā darbība, t.sk. iespēja uzņemt viesos ārvalstu kolektīvus. Jāuzlabo informācijas pieejamība par amatiermākslas kolektīvu darbību un tradicionālās kultūras procesiem novadā.

KULTŪRAS PIEDĀVĀJUMS UN KULTŪRAS LĪDZDALĪBAS IESPĒJAS

Siguldas novadā notiek dažādi kultūras pasākumi: gan starptautiska mēroga festivāli, gan valsts un lokāla mēroga pasākumi, kuros piedalās iedzīvotāji, kultūras un izglītības iestādes, sabiedriskās organizācijas, kultūras biedrības, pašvaldības un valsts organizācijas.

FESTIVĀLI UN PASĀKUMI

1. Šūpoļu festivāls (rīko Siguldas novada Kultūras centrs; notiek katru gadu);
2. Ziemas garšu festivāls (rīko Siguldas novada Kultūras centrs; notiek katru gadu);
3. Starptautiskie Siguldas Opermūzikas svētki (rīko biedrība “Opermūzikas svētki” sadarbībā ar Siguldas novada pašvaldību; notiek katru gadu);
4. Siguldas Bērnu un jauniešu literatūras festivāls (rīko Siguldas novada kultūras centrs; 2023. gadā pirmoreiz; notiks katru otro gadu).

TRADICIONĀLIE UN VALSTS SVĒTKU PASĀKUMI SIGULDAS NOVADĀ

1. Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienas svinības 4. maijā – Baltā galdauta svētki (rīko visi novada kultūras centri sadarbībā ar aktīvām iedzīvotāju kopienām);
2. Vasaras saulgrieži (rīko Lēdurgas Kultūras nams);
3. Reģu diena (rīko Krimuldas Tautas nams; notiek reizi divos gados);
4. Apkaimes svētki (rīko Siguldas pagasta Kultūras nams);
5. Zemeņu svētki (rīko Mālpils Kultūras centrs sadarbībā ar SIA “Mālpils zemenes”);
6. Mores pagasta svētki (rīko Mores Tautas nams);
7. Allažu pagasta svētki (rīko Allažu Tautas nams);
8. Anšlava Sporta spēles (rīko Anšlava Eglīša ekspozīcija);
9. Purva diena (rīko Lēdurgas kultūras nams; notiek reizi divos gados);
10. Dziesmu diena (rīko Inčukalna Tautas nams; notiek katru gadu, izņemot 2023. gadu, kad tika rīkoti Siguldas novada Dziesmu un deju svētki);

11. Līgo svētki (rīko Siguldas novada Kultūras centrs);
12. Muzikālās brokastis (rīko koncertzāle "Baltais flīģelis");
13. Pils paviljona koncerti (rīko Siguldas novada Kultūras centrs);
14. Rudens karalistes svētki (rīko Siguldas novada Kultūras centrs);
15. Lāčplēša diena 11. novembrī un Latvijas Neatkarības dienas svinības 18. novembrī (rīko visi novada kultūras centri);
16. Bibliotēku nedēļa (rīko Siguldas novada bibliotēka);
17. Putras diena (rīko Lēdurgas Kultūras nams);
18. Ziemassvētku egles iedegšanas svinības (rīko visi novada kultūras centri);
19. Jaunā gada sagaidīšana (rīko Siguldas novada kultūras centrs);
20. Programma "Kaimiņu būšana" (rīko Siguldas novada kultūras centri);
21. Latvijas Stādu parāde (rīko Stādu un kūdras inovāciju fonds);
22. Gada balva kultūrā (rīko Siguldas novada Kultūras centrs; notiek reizi 2 gados);
23. Mores kauju piemiņas pasākums (rīko Mores Tautas nams sadarbībā ar Virsnieku apvienību un Aizsardzības ministriju);
24. Starptautiskie latviešu jauno mūziķu meistarkursi (rīko Siguldas Mākslu skola "Baltais flīģelis" sadarbībā ar Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmiju, „Latviešu kultūras biedrības TILTS, Latvijas Komponistu savienību);
25. Lūcijas Garūtas jauno pianistu konkurss (rīko Mākslu skola "Baltais flīģelis");
26. Jauniešu teātra festivāls „Laimes lācis” (rīko Mākslu skola "Baltais flīģelis");

Saskaņā ar iedzīvotāju aptaujas datiem par populārākajiem pasākumiem Siguldas novadā tiek uzskatīti: Pasākumi Siguldas pils kompleksā, Siguldas Opermūzikas svētki, Siguldas svētki un pagastu svētki, Šūpoļu festivāls un Stādu parāde.

Pasākumu organizēšanas jomā darbojas arī **Turaidas muzejrezervāts**. Papildus ekspozīcijai un muzejpedagoģiskajām programmām tiek piedāvātas ikgadējās konferences, pasākums "Maijas diena" (veltījums Turaidas Rozes leģendai), Muzeju nakts, akcija "Satiec savu meistarū" un citas aktivitātes. No nevalstiskā un privātā sektora jāmin Siguldas Gaismas tornis, Mālpils muiža, Krimuldas baznīca, Ziedoņa muzejs, Reiņa trase. Arī aktīvo iedzīvotāju biedrība "Mālpils iedvesmo" rīko dažādus pasākumus dažādām iedzīvotāju grupām.

Pēdējos gados pieaudzis Siguldas novada nevalstisko organizāciju skaits, kas darbojas kultūras jomā (pamatā gan līdzekļu piesaistes nolūkā). Vairāku projektu laikā nodrošināta **iedzīvotāju līdzdalība kultūras procesos un sāk veidoties brīvprātīgo kustība**. Šis ir viens

no darbības virzieniem, kas mērķtiecīgi attīstāms arī turpmāk.

Ar Kultūras un sabiedrībai nozīmīgu projektu atbalsta finansējumu ik gadus tiek īstenotas vairākas iedzīvotāju iniciatīvas, tostarp kultūrtelpā “Dabā”, Krimuldas muižā un baznīcā, “Puķudrivās” Lēdurgā.

Siguldas novads ir arī nozīmīgs sporta centrs reģionālajā līmenī, un kā ziemas sporta centrs nacionālā un starptautiskā līmenī. Tradicionāli Siguldā tiek organizēti dažādi starptautiska, nacionāla un vietēja mēroga sporta pasākumi, kur kultūras programmu veido Siguldas novada Kultūras centrs.

Siguldas novads, organizējot pasākumus kultūrvēsturiskos objektos, arī turpmāk domās ne tikai par to ekonomisko izdevīgumu, bet arī kā samazināt festivālu un citu kultūras notikumu negatīvo ietekmi uz dabu un kultūras mantojumu.

KULTŪRAS UN SABIEDRISKIE CENTRI

Siguldas novadā darbojas deviņi pašvaldības kultūras centri, četri kopienas centri, no kuriem divi kā dienas centri Sociālā dienesta pakļautībā, viens – Siguldas novada Bibliotēkas pakļautībā un divas ekspozīcijas .

Siguldas novada Kultūras centra struktūrvienības:

- Siguldas pagasta Kultūras nams;
- Mores Tautas nams;
- Allažu Tautas nams.
- Mālpils Kultūras centrs ar apakšstruktūru Skulmju dzimtas mājas;
- Krimuldas Tautas nams;
- Inčukalna Tautas nams ar apakšstruktūru Inčukalna Kopienas centrs;
- Lēdurgas Kultūras nams;
- Anšlava Eglīša ekspozīcija

Kultūras centrs darbojas kā administrējošais, koordinējošais un metodiskais centrs novada kultūras un sabiedriskajiem centriem. Saskaņā ar nolikumu Kultūras centra darbības mērķis ir attīstīt tās struktūrvienības kā daudzfunkcionālas un kvalitatīvas kultūras un mūžizglītības pakalpojumu sniedzējas, kas dod ieguldījumu daudzveidīga un sabiedrības aktīvai līdzdalībai pieejama kultūras un mūžizglītības procesa veidošanā Siguldas novadā.

Siguldas novada Kultūras nams

Siguldas novada Kultūras centrs (turpmāk – Kultūras centrs) ir kā juridiska vienība.

“Siguldas devons” ir daudzfunkcionāla un konkurētspējīga reģionālas nozīmes kultūras un mākslas telpa, kuru izmanto gan kā koncertzāli, gan kā mākslas un izstāžu galeriju. Izcila konferenču un korporatīvo pasākumu vieta. Kultūras centrs tika atklāts 2018. gada 14. septembrī pēc vērienīgas rekonstrukcijas. Lielākā “Radix” zāle ir īpaši pielāgota pasākumiem, kuriem nepieciešamas sarežģītas dekorācijas – skatuve ir padziļināta, aprīkota ar paceļamām konstrukcijām un profesionālām skatuves gaismām. “Siguldas devons” ir vieta, kur baudīt labāko skaņu sistēmu Baltijas valstīs, jo ēkā uzstādīta „Meyer Sound” apskaņošanas sistēma, ko skaņu inženieri un producenti pamatoti šobrīd uzskata par labāk skanošo apskaņošanas sistēmu pasaulē.

Vasaras sezonā Siguldas novada iedzīvotāji un viesi labprāt apmeklē **koncertus un festivālus, kas norisinās ārpus telpām** – Livonijas ordeņa Siguldas pils estrādē un Siguldas pils kompleksā. Nozīmīgs profesionālās mūzikas pasākums, kas katru gadu notiek Siguldā un ir populārs ne tikai Latvijā, bet atpazīts arī ārvalstīs, ir Starptautiskie Siguldas Opermūzikas svētki. Siguldiešu vidū iecienīts un plaši apmeklēts ir bezmaksas koncertu cikls “Muzikālās brokastis”, kas katru jūlija svētdienu notiek Siguldas Jaunās pils dārzā un Paviljona koncerti.

Kultūras centrs “Siguldas devons” 2021. un 2022. gadā pasākumu nozarē tika atzīts par izcilāko pasākumu norises vietu novados. Katru gadu septembrī tiek rīkota “Siguldas devons” “sezonas atklāšana un no 2022. gada Kultūras forums, kurā tiek apskatīti veiksmīgi tradicionāli un netradicionāli kultūrvietu un notikumu attīstības piemēri Latvijā un Siguldas novadā, kā arī sniegta iedvesma ne tikai nozarē strādājošiem, bet ikvienam Siguldas novada iedzīvotājam. 2022. gadā aizsākts pasākumu cikls “Kultūr’Kūlenis jeb KuKū”, lai rādītu ceļu kultūrā un sniegtu citu, līdz šim neizmantotu kultūras pieredzi, dažāda vecuma iedzīvotājiem. Sadarbojoties Siguldas novada Kultūras centram, Siguldas novada pašvaldības Izglītības un sporta pārvaldei, Siguldas novada izglītības iestādēm un bibliotēkām, top lasītveicināšanas programma, kuru praksē Siguldas novada izglītības iestādēs plānots ieviest no 2023. gada septembra. Programmas mērķis ir pozitīvas lasīt un rakstīt pieredzes veidošana, kuras rezultātā uzlabojas dzīves kvalitāte, ietverot izglītojošo, attīstošo un socializējošo aspektu. Lasītveicināšanas programmas moto ir “Lasīt un rakstīt ir aizraujoši!”, savukārt programmas viena no prioritātēm ir nodrošināt atbalstu mācību un audzināšanas darbā ikvienam izglītojamam, veicinot lasītpraksi, individuālās lasītprasmes un rakstītprasmes, kā arī bērnu un jauniešu interesi. Kultūras centrs jau ceturto gadu realizē piedāvājumu programmas “Latvijas Skolas soma” ietvaros. Sadarbība ar izglītības iestādēm attīstāma.

Kultūras centrā darbojas 16 amatiermākslas un brīvā laika kolektīvi.

Kolektīvs	Dalībnieku skaits
Jauniešu koris “Atvars”	35
Jauktais koris “Spārni”	45
Sieviešu koris “Teiksma”	36
Senioru jauktais koris “Gāle”	17
Jauniešu deju kolektīvs “Vizbulīte”	29
Vidējās paaudzes deju kolektīvs “Dūka”	28
Senioru deju kolektīvs “Sidrabdancis”	19
Senioru deju kopa “Sniegaroze”	12
Folkloras kopa “Senleja”	20
Bigbends “Sigulda”	18
Absolventu orķestris	35
Siguldas Tautas teātris	10
Tautas lietišķās mākslas studija “Sigulda”	9
Alīdas Lindes lietišķās mākslas studija	18
Senioru sieviešu vokālais ansamblis “Melodija”	9
Vīru vokālais ansamblis “Saltavots”	8

Siguldas pagasta Kultūras nams

Siguldas pagasta Kultūras nams (turpmāk – Kultūras nams) nodrošina kultūras pakalpojumu pieejamību Siguldas pagasta iedzīvotājiem. Kultūras namā darbojas deviņi amatiermākslas un brīvā laika kolektīvi, Kultūras nams iesaistās arī novada pasākumu organizēšanā.

Kultūras namā darbojas pieci amatiermākslas kolektīvi:

Kolektīvs	Dalībnieku skaits
Pūtēju orķestris	17

Pūtēju ansamblis “Sigulda”	14
Tautas lietišķās mākslas studija “Vīgrieze”	20
Senioru deju kopa “Preilene”	15
Bērnu vokālā grupa “Zibsnis”	15

Siguldas pagastā notiek cieša sadarbība starp Kultūras namu un Siguldas pagasta bibliotēku, jo abas institūcijas atrodas vienā ēkā. Sadarbībā ar bibliotēkas vadītāju top kopīgi veidoti pasākumi, piemēram, Āra lasītava. Kultūras nams atbildīgs par Komunistiskā genocīda upuru piemiņas pasākumiem un tradicionālo Senioru dienu.

Mores Tautas nams

Mores Tautas nams (turpmāk – Tautas nams) nodrošina kultūras pakalpojumu pieejamību Mores pagasta iedzīvotājiem. Tradicionāli pasākumi, ko organizē Tautas nams, ir Koru kari, vasaras pasākums “Satiksimies Morē!” un Mores kauju piemiņas pasākums.

Mores Tautas namā darbojas četri amatiermākslas kolektīvi.

Kolektīvs	Dalībnieku skaits
Mores amatierteātris “Oga”	10
Sieviešu vokālais ansamblis “Ceriņi”	11
Senioru dāmu deju grupa “Dāmītes”	10
Tautas lietišķās mākslas kolektīvs “Mores rokdarbnieces”	6

Perspektīvā jāveido sadarbība ar **Mores Amatu māju**, kuru iecerēts veidot kā jauniešu izglītības un arī pieaugušo mūžizglītības centru.

Allažu Tautas nams

Allažu Tautas nams (turpmāk – Tautas nams) nodrošina kultūras pakalpojumu pieejamību Allažu pagasta iedzīvotājiem. Tautas namā darbojas četri amatiermākslas un brīvā laika kolektīvi, Tautas nams iesaistās arī novada pasākumu organizēšanā, veidojot tradicionālos un valsts svētkus pagasta iedzīvotājiem. Ir brīvdabas pasākumu iespējas, bet vide netiek izmantota. Tradicionālie pasākumi, ko organizē Tautas nams, ir Allažu pagasta svētki. Tautas namā plānots izvietot izstādi “Allaž Allažos”, to veltot Allažu ķimeļa 200 gadu senajai vēsturei.

Allažu pagasta Tautas namā darbojas četri amatiermākslas kolektīvi.

Kolektīvs	Dalībnieku skaits
Vecākās paaudzes deju kolektīvs “Ķimelis”	15
Vidējās paaudzes deju kolektīvs “Ķimelītis”	18
Amatierteātris “Aka”	12
Bērnu folkloras kopa “Tiptaiņi”	11

Mālpils Kultūras centrs

Mālpils Kultūras centrs (turpmāk – Kultūras centrs) ir viens no lielākajiem lauku kultūras namiem Latvijā. Tajā atrodas skatītāju zāle 550 vietām, interesantas formas – apaļa deju zāle, kas labās akustikas pēc bieži tiek izmantota kā koncertzāle, moderna izstāžu zāle, plaši vestibili. Te tiek organizētas ne tikai profesionālo teātru viesizrādes un koncerti, bet arī konferences, sanāksmes, mācības. Kultūras nama telpās notiek Rīgas reģiona un valsts mēroga Māksliniecišķās pašdarbības kolektīvu skates un konkursi. Kultūras centrs piedāvā profesionālo mākslinieku izstādes.

Mālpils Kultūras centrā darbojas divpadsmit amatiermākslas kolektīvi:

Kolektīvs	Dalībnieku skaits
Jauktais koris “Mergupe”	26
Jauniešu deju kopa “Māra”	24
Vidējās paaudzes deju kopa “Sidgunda”	24
Senioru deju kopa “Kniediņš”	23
Amatierteātris “Vēji”	9
Folkloras kopa “Mālis”	10
Bērnu vokālais ansamblis	10
Senioru vokālais ansamblis “Rezēdas un Dadzis”	10
Senioru vokālais ansamblis “Sidgundietes”	9
Tautas lietišķās mākslas studija “Urga”	20
Keramikas studija “Māl-pils”	27

Bērnu un jauniešu keramikas studija	20
-------------------------------------	----

Tradicionālie pasākumi ko rīko Kultūras nams ir Zemeņu svētki, Saliņu koncerti, Muzeju nakts Skulmju dzimtas mājās.

Inčukalna Tautas nams

Inčukalna Tautas nama (turpmāk – Tautas nams) misija ir izglītība, radošums un atpūta – nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana. Tautas nams nodrošina plašu pieejamību dažāda vecuma un interešu novada iedzīvotājiem.

Inčukalna Tautas namā darbojas septiņi amatiermākslas kolektīvi:

Kolektīvs	Dalībnieku skaits
Jauktais koris “Mežābele”	42
Senioru koris “Atblāzma”	17
Vidējās paaudzes deju kolektīvs “Virši”	25
Vidējās paaudzes deju kopa “Runči un kaķes”	25
Senioru deju kolektīvs “Labāko Gadu Virši”	25
Amatierteātris	16
Pūtēju orķestris	40

Tradicionālie pasākumi ko rīko Tautas nams ir Deju svētki un Dziesmu diena pulcējot deju kolektīvus un korus no visas Latvijas.

Krimuldas Tautas nams

Krimuldas Tautas nams (turpmāk – Tautas nams) ir pašvaldības iestāde ar ....

Tautas nams sadarbībā ar Sunīšu kopienas centru veido kultūras piedāvājumu Sunīšu ciema iedzīvotājiem. Pasākumu norišu vieta izveidota arī Reģu kalnā.

Krimuldas Tautas namā darbojas seši amatiermākslas kolektīvi:

Kolektīvs	Dalībnieku skaits
-----------	-------------------

Vīru koris “Vecie draugi”	27
Vidējās paaudzes deju kolektīvs “Dzirnakmeņi”	15
Pirmsskolas vecuma bērnu tautisko deju kolektīvs “Krimuldiņa”	58
Raganas amatiereteātris	14
Tautas lietišķās mākslas studija “Krimulda”	8
Bērnu vokālais ansamblis “Podziņas”	12

Tradicionālie pasākumi ko rīko ir Reģu diena, Mākslas dienas, gadatirgi.

Lēdurgas Kultūras nams

Lēdurgas Kultūras nams ir viens no lielākajiem pagastu kultūras namiem. Kultūras namā atrodas lielā zāle (500 cilvēkiem) un mazā zāle (100 vietas). Pasākumi notiek arī brīvdabas estrādē. Kultūras namā darbojas 12 amatiermākslas kolektīvi. Lēdurgas Kultūras namā atrodas arī bibliotēka un ikdienā darbojas Jauniešu centrs un divas biedrības. Sadarbojoties ar biedrībām (Lēdurgas Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrību, motoklubu “Livonija”, senioru biedrību “Kamolītis”, lietišķo sieviešu apvienība “Pīlādzītis”), uzņēmējiem (“Puķudruvas”, ZS “Saknītes”, K. Treija ITU) un iestādēm (dendroparks, pirmsskolas izglītības iestāde, Mākslas skola, pamatskola) tiek veidoti pasākumi dažādām mērķauditorijām, aktivizējot vietējo kopienу. Vasaras saulgrieži Lēdurgā, Purva diena, Putras diena, Lāčplēša dienas Gaismas skrējieni, Vecgada karnevāls – tie ir tikai daži pasākumi no daudzveidīgo pasākumu klāsta.

Lēdurgas Kultūras namā darbojas divpadsmit amatiermākslas kolektīvi:

Kolektīvs	Dalībnieku skaits
Sieviešu koris “Lettegore”	23
Pirmsskolas bērnu deju kolektīvs	22
1.–4. klašu skolēnu deju kolektīvs	13
5.–9. klašu skolēnu deju kolektīvs	18

Jauniešu deju kolektīvs “Metieniņš”	21
Vidējās paaudzes deju kolektīvs “Lēdurga”	21
Folkloras kopa “Putni”	22
Folkloras kopa “Lielie putni”	10
Bērnu vokālais ansamblis “Kastanīši”	18
Vīru vokālais ansamblis “Lēdurgas vīri”	7
Pirmsskolas bērnu muzikāli attīstošā grupa	18
Rokdarbu pulciņš	6

Koncertzāle “Baltais flīgelis”

Siguldas koncertzāle “Baltais flīgelis” ilgu laiku ir bijusi viena no iecienītākajām koncertzālēm Latvijā, kuras kvalitāti ir novērtējuši gan profesionālie mūziķi, gan lielā koncertu apmeklētāju auditorija. Koncertzālei ir savs patstāvīgs apmeklētāju loks. Koncertzāle “Baltais flīgelis”, turpinot kvalitatīva kultūras piedāvājuma/satura veidošanu mūzikā (ar to saistītajās starpnozārēs), īpašu uzmanību pievēršot bērnu un jauniešu auditorijai.

Kvalitatīvus mūzikas koncertus piedāvā arī Siguldas Mākslu skola “Baltais flīgelis”. Piesaistot novada pašvaldības, valsts un starptautisku fondu atbalstu, Mākslu skola veiksmīgi organizē valsts un starptautiskus mūzikas, teātra, vizuālās mākslas pasākumus, daļa Mākslu skolas pedagogu paši sekmīgi darbojas kā izpildītājmākslinieki.

Secinājumi

Rezumējot darba grupu apkopoto informāciju, tiek secināts, ka kultūras centru darbības jomā nepieciešams risinājums šādiem problēmjautājumiem:

- infrastruktūras un tehniskā aprīkojuma sakārtošana un modernizēšana;
- jāuzlabo informācijas pieejamība par bibliotēku, kultūras un sabiedrisko centru darbību un piedāvātajiem pakalpojumiem;
- jārisina jautājums par autotransporta nodrošināšanas iespējām apmeklētāju nokļūšanai uz/no pasākumiem;
- papildus nepieciešams veikt situācijas izpēti un analīzi, kā arī iedzīvotāju aptauju, lai

noskaidrotu iedzīvotāju vēlmes un ierosinājumus kultūras un sabiedrisko centru darbības jomā (gan kultūras pakalpojumu piedāvājuma kontekstā, gan sabiedrības iesaistīšanās aspektā).

Novadā darbojas arī dažādu žanru populārās, laikmetīgās un eksperimentālās **mūzikas grupas**: “Dzelzs vilks”, “Tutti Frutti”, “Vēja radītie”, “Flora”, “Kārķļu blūzs”, “Novadnieki”, “Neon Saturdays”, “Elkupe”, “Zelta kniede” un citi.

Koncertus organizē arī kristīgās draudzes novada dievnamos: Siguldas Evaņģēliski luteriskajā baznīcā, Siguldas Romas katoļu baznīcā, Turaidas Evaņģēliski luteriskajā baznīcā, Mālpils Luterāņu baznīcā. Ļoti aktīva publisko notikumu vieta ir Krimuldas Evaņģēliski luteriskā baznīca un Raganas ķēķis, kurai ir sava pastāvīgā auditorija. Kultūrtelpā aktīvi sevi piesaka arī Mālpils muiža, Siguldas tirgus, kafejnīca “Ezītis miglā”, bārs Valhalla un Siguldas Gaismas tornis.

Kino pakalpojumus novadā nodrošina **kinoteātris “Kino Lora”**, kas ir privāts uzņēmums. Kinoteātris atrodas Siguldas tirdzniecības centra “Šokolāde” telpās. Kinoteātris “Kino Lora” piedāvā tādu pašu filmu repertuāru kā Rīgas daudzzaļu kinoteātri.

Siguldas novada Kultūras centra kinozālē norisinās dažādu spēlfilmu, dokumentālo un citu žanru filmu demonstrēšana, vienlaikus nekonkurējot ar kinoteātri “Kino Lora”. Kultūras centrā norisinās arī tikšanās ar filmas veidotājiem vai citām ar kino saistītām personībām. Arī lielākajos novada kultūras centros tiek izrādītas dažādu žanru mūsdienu latviešu filmas.

Siguldas novadā apzināti vairāk nekā 30 mākslinieki un aktivizēta viņu darbība. Profesionālajai mākslai ir pieejamas novada izstāžu zāles Siguldā un Mālpilī, pagastos process balstīts uz atsevišķu institūciju un speciālistu iniciatīvu. Regulāra izstāžu darbība ir Inčukalna Tautas namā, Jūdažu Bibliotēkā un Sabiedriskajā centrā, Krimuldas Tautas namā, vairāk orientējoties uz amatieru mākslu. Izstāžu piedāvājumu uzsācis arī Lēdurgas kultūras nams. Ikgadējos plenērus rīko mākslinieku biedrība “Sidegunde”.

Būtisku pienesumu vizuālās mākslas attīstībai Siguldas novadā sniedz Siguldas pils kompleksā izveidotais Siguldas Jaunās pils salons, kur iespēja eksponēties ir Siguldas novada māksliniekiem.

Aktīvi vizuālās mākslas jomā darbojas Mākslu skola “Baltais flīģelis” un Siguldas novada Bibliotēka, kur regulāri tiek izstādītas Latvijas mākslinieku gleznas un darbi, atklāšanās viesojas izstāžu autori. Ieguvums vizuālajā mākslā ir tas, ka privātās institūcijas neatkarīgi no

savas pamatdarbības piedāvā izstādes. Te pieminama kafejnīca “Biskvīts”, Dinas Puhartes doktorāts un Zaļās villas kvartāls.

Covid-19 ierobežojumu laikā radot kultūrai jaunas, nebijušas izpausmes formas, Siguldas dzelzceļa stacijas laukumā tika atvērtas koprades laboratorijas, kas kalpo kā jauna vide kultūras un sabiedrības mijiedarbībai, kurā kultūra ir atslēga cilvēka un pilsētas dialogam par vietu, kurā dzīvojam.

Sigulda simts gadus saistīta ar grāmatniecības vēsturi. Šogad pēc rekonstrukcijas atklāta Siguldas Jaunā pils, kas 20. gs sākumā Eiropā darbojās kā Rakstnieku Pils, šobrīd mūsdienīga ekspozīcija par pils vēsturi un kā pasākumu norises vieta un rezidence, nodrošinot uzturēšanos līdz 10 personām vienlaicīgi. Vadošie pētniecībā valstī – Turaidas muzejrezervāts ar seno grāmatu pētniecību un reto izdevumu digitalizāciju. Ar Siguldas novadau saistīts latviešu grāmatniecības leģenda Miķelis Goppers un grafiķis Zigurds Zuze, latviešu trimdas autors Anšlavs Eglītis, dzejnieks Nobelpriset kandidatūra Imants Ziedonis, starptautiski atzīti autori – latviešu dramaturģe Inga Ābele, bērnu grāmatu autore Luīze Pastore (grāmata “Neredzamais cilvēks” iekļauta starptautiskajā “The White Ravens 2016” sarakstā), Guntars Godiņš tulkotājs no igauņu, somu valodas, ilustratore Anete Melece.

Secinājumi

Lai veicinātu profesionālās mākslas pieejamību un attīstību Siguldas novadā, jāturpina atbalstīt novada mākslinieku un radošo organizāciju iniciatīvas un projekti, jāsniedz atbalsts literatūras nozarei un grāmatu izdošanai, kas dokumentē novada kultūrvēsturiskās vērtības. Būtisks profesionālās mākslas attīstības virziens ir koncertzāles “Baltais flīģelis” unikalitātes pilnveidošana, kā arī sadarbības aktivizēšana ar dažādu jomu profesionālajiem māksliniekiem, mākslu augstskolām un institūcijām, iesaistot novada, valsts un starptautiska līmeņa kultūras projektu īstenošanā un novada kultūras procesos.

Būtiska ietekme uz Siguldas novadā notiekošo kultūras pasākumu apmeklētību ir ģeogrāfiskajam novietojumam. Rīgas, Valmieras un Cēsu tuvums dod iespēju Siguldas novada iedzīvotājiem apmeklēt savām interesēm atbilstošus pasākumus šajās pilsētās. Tajā pašā laikā nelielais attālums ir radījis interesi par Siguldas kultūras pasākumu Rīgas iedzīvotājiem, īpaši vasaras sezonā, kad vienlaikus ar kultūras programmu ir iespējams baudīt arī dabas ainavas un kultūrvēsturiskās vērtības.

Kultūras pasākumu piedāvājums pēdējos gados Siguldas novadā ir līdzsvarots, un pasākumi tiek piedāvāti visa gada garumā. Sigulda novads ir unikāls ar to, ka katrā no četriem

Latvijas gadalaikiem var piedāvāt vietējiem iedzīvotājiem un novada viesiem dažāda veida pasākumus un aktivitātes, savstarpēji mijoties un sadarbojoties vairākām nozarēm – kultūra, sports, tūrisms. To nosaka Siguldas atrašanās vieta unikālā dabas un kultūrvēsturiskajā teritorijā, kā arī tas, ka Siguldā atrodas nacionālas nozīmes sporta infrastruktūra. Sigulda ir ziemas sporta veidu centrs Latvijā, kurā tiek rīkotas gan nacionāla, gan starptautiska mēroga sacensības. Sigulda ir arī viena no nacionālajiem tūrisma centriem.

Siguldai līdzīgu, uz kultūrvēsturiskā mantojuma izmantošanu un tūrisma industriju balstītu mazo Eiropas valstu labā prakse liecina, ka ierobežotu resursu dēļ atpazīstamības veidošana ārējai mērķauditorijai pārsvarā tiek fokusēta uz vienu vai dažām spēcīgākajām kultūras iezīmēm un attiecīgajām tematiskajām prioritātēm. Stratēģijas ietvaros nepieciešams fokusēties uz piedāvājuma unikalitāti un kvalitāti, veidojot Siguldas starptautisko atpazīstamību un akcentējot Siguldasnovadu kā teritoriju, kuru vērts apmeklēt ikvienā gadalaikā.

Tūrisma nozare sniedz būtisku atbalstu kultūras vērtību un norišu popularizēšanā. Tūrisma nozares attīstību Siguldas novadā pārrauga pašvaldības iestāde "Siguldas Attīstības aģentūra"(turpmāk – Aģentūra) un tās galvenie darbības virzieni ir:

- veicināt kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu;
- veicināt tūrisma nozares attīstību;
- īstenot pasākumus tūrisma nozares popularizēšanai;
- nodrošināt informācijas sniegšanu un tās publisku pieejamību par tūrisma iespējām un objektiem pilsētas administratīvajā teritorijā;
- īstenot sadarbību tūrisma jomā ar pašvaldības un valsts iestādēm, kā arī uzņēmējiem;
- novada pasākumu un norišu mārketingu un pozicionēšanu;
- attīstības projektu realizācija.

Aģentūras struktūru veido trīs vienības:

- Tūrisma atbalsta nodaļa;
- Mārketinga nodaļa;
- Attīstības projektu un uzņēmējdarbības nodaļa.

Secinājumi

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un daudzveidīgu pasākumu menedžmentu, ļoti būtiska ir sakārtota infrastruktūra un mūsdienīgs tehniskais/tehnoloģiju aprīkojums. Tādēļ nepieciešams īstenot Siguldas novada Attīstības programmā 2021.–2028. gadam plānotos investīciju

projektus kultūras infrastruktūras sakārtošanai, kā arī nepieciešams izveidot materiāltehnisko bāzi kultūras pasākumu mobilitātei un kultūras telpas paplašināšanai.

Pie vidējā un ilgtermiņā risināmiem jautājumiem jāmin pagastu kultūras un sabiedrisko centru lielāka integrēšana novada kopējā kultūras pasākumu piedāvājumā, izceļot katram kultūras centram raksturīgāko, īpašo, kas būtu saistošs ne tikai vietējo pagastu iedzīvotājiem, bet arī novada iedzīvotājiem un novada viesiem (tūristiem).

Lai nodrošinātu sabalansētu kultūras pasākumu piedāvājumu, nepieciešama ciešāka sadarbība starp kultūras institūcijām pasākumu plānošanā, kā arī ciešāka sadarbība starp kultūras, tūrisma, sporta un izglītības nozarēm, veidojot pasākumu piedāvājumu Siguldas novadā.

Veidojot kultūras pasākumu programmu, jāizvērtē to konkurētspēja reģionālā mērogā un unikalitāte. Jāizveido statistikas veidošanas sistēma kultūras pasākumu un dalības kultūras procesos.

Siguldas novadā jāattīsta mērķtiecīgs darbs radošās uzņēmējdarbības attīstība, veicinot inovācijas dažādos pakalpojumu un preču sektoros.

KULTŪRAS NOZARES SVID ANALĪZE

Kultūras jomas stipro un vājo pušu, draudu un iespēju (SVID) analīze veikta, pamatojoties uz pieejamajiem statistikas datiem, dažādu valsts un pašvaldības institūciju rīcībā esošiem datiem, kā arī iedzīvotāju aptaujas datiem. SVID analīze sagatavota balstoties uz esošās situācijas analīzi un dokumenta izstrādes gaitā tiešsaistes sanāksmēs par novada kultūras dzīves attīstību.

Stiprās puses

- Bagāts kultūrvēsturiskais mantojums;
- Veiksmīgi izveidots kvalitatīvs un daudzveidīgs kultūras piedāvājums;
- Attīstīts kultūras iestāžu tīkls, kas piedāvā gan profesionālās mākslas pasākumus, gan līdzdalības iespējas amatiermākslā;
- Attīstīts bibliotēku tīkls ar plašu piedāvājumu novada kultūras dzīvē un mūžizglītībā;
- Tradicionāli un atpazīstami kultūras festivāli un pasākumi novadā (Šūpoļu festivāls, Siguldas Opermūzikas svētki, Ziemas garšas festivāls u.c.);
- Apzināti pasākumi pagastu atpazīstamības un identitātes stiprināšanai (Putras diena Lēdurgā,

Vājās puses

- Vairāki kultūras un sakrālie pieminekļi ir sliktā stāvoklī;
- Kultūras infrastruktūras objektu nepietiekami mūsdienīgs aprīkojums;
- Salīdzinoši maz pārstāvēts laikmetīgās kultūras piedāvājums.
- Nepietiekams vai auditorijas interesēm neatbilstošs kultūras piedāvājums ģimenēm ar bērniem, jauniešiem un senioriem;
- Auditoriju vajadzību analīzei pievērsts maz uzmanības;
- Nepietiekams un neatbilstošs laikmeta prasībām kultūras norišu mārketingš;
- Fragmentārs atbalsts kultūras un radošo industriju uzņēmējiem;

- Zemeņu svētki Mālpilī, Deju svētki Inčukalnā);
- Profesionālas kultūrizglītības iestādes ar aktīvu dalību novada kultūras dzīvē;
- Aktīvs nevalstiskais sektors kultūrā Mālpilī un Lēdurgā;
- Kultūrtūrisma piedāvājuma daudzveidība;
- Līdzdalīgas kultūrpolitikas īstenošana sadarbībā ar konsultatīvo kultūras padomi un bērnu konsultatīvo padomi;
- Kultūras un izglītības iestāžu sadarbība “Skolas somas” piedāvājuma nodrošināšanā
- Unikāli dabas un apskates objekti paver iespēju organizēt kultūras notikumus nestandarta norises vietās un formās
- Nepietiekami izmantots NVO un privātā sektora potenciāls kultūras piedāvājuma veidošanā;
- Salīdzinoši maz piesaistīts ārējais finansējums kultūras projektu norisei;
- Iztrūkst aktuālās, izglītojošās, procesos iesaistošās komunikācijas ar/starp nozares dalībniekiem;
- Nav koncepcijas pilsētvides mākslas un dizaina objektu izvietošanai. Maz kvalitatīvu kultūrvides māksliniecisko objektu;
- Siguldas kā uz tūrismu vērstam novadam nepietiekošs kultūras pakalpojumu piedāvājums angļu un citās svešvalodās
- Pēctecības trūkums tradicionālo prasmju nodošanā;
- Pārrāvums informācijas plūsmā starp pašvaldību un daļu sabiedrības, nespēja piesaistīt jaunas mērķauditorijas;
- Sabiedriskā transporta sistēma ierobežo interesentu iespējas nokļūt uz/no pasākumiem;

Iespējas

- Siguldas kā Latvijas un Eiropas nozīmes kultūras centra atpazīstamības veicināšana, plānojot kultūras un radošā sektora kapacitātes celšanu;
- Unikālās vēsturiskās kultūrvides saglabāšana, sekmējot kultūras pieminekļu saglabāšanu;
- Unikālu – novadam raksturīgu kultūras produktu veidošana, iesaistot vietējās radošās personības un kolektīvus;
- Pagastu identitātes stiprināšana, akcentējot katra īpašo pienesumu novada kultūras daudzveidības nodrošināšanā;
- Daudzveidīgs un laikmetīgs kultūras pakalpojumu klāsts dažādām sabiedrības grupām, ceļot iedzīvotāju dzīves kvalitāti;
- Kultūras piedāvājuma nodrošināšana apkaimēs un sociālās atstumtības riskam pakļautajām grupām, rūpējoties par kultūras pieejamību;
- Cītu nacionalitāšu iedzīvotāju iesaiste kultūras līdzradīšanā un radošā pašizpaušmē, sekmējot to integrāciju

Draudi

- Valsts un vietējas nozīmes kultūras pieminekļu pakāpeniska bojāeja;
- Nepietiekama kultūras pieejamība atsevišķām sabiedrības grupām;
- Nepārdomāts pilsētvides dizains, vides estētiskās kvalitātes samazināšanās;
- Limitētas iespējas radošo industriju attīstībai, neizmantošs ekonomikas sektora potenciāls un pienesums novada konkurētspējai un identitātei;
- Siguldas kā kultūras un tūrisma galamērķa potenciāla neizmantošana, neveicot mērķtiecīgu pilsētas tēla veidošanu un ieguldījumu mārketingā;
- Amatiermākslas kolektīvu vadītāju resursa iespējama nepietiekamība, nepieciešams risinājums transporta izdevumu kompensācijai;
- Tuvumā esošo pilsētu (Rīga, Cēsis, Valmiera) konkurējošie kultūras notikumi.

- vietējā sabiedrībā (Ukrainas bēgļi, novadā dzīvojošie ārvalstu pilsoņi);
- Kultūras darbinieku profesionālā tālākizglītība un jaunu speciālistu piesaiste, ceļot pasākumu kvalitāti;
  - Starptautisku apmaiņas projektu un tālākizglītības programmu izstrāde un realizācija kultūras iestādēs. Starptautiskā pieredze veicina plašāku skatījumu, inovācijas un kvalitāti - nozares spēlētāju pieredzes apmaiņu un starptautiskās sadarbības veicināšanu;
  - Kultūras un radošo industriju mērķtiecīgs attīstības atbalsts, veicinot novada ekonomikas attīstību – radošo puduru un koprades telpu attīstību;
  - Kultūras piedāvājuma dažādošana un inovāciju sekmēšana, piedāvājot atbalsta instrumentus privātā un nevalstiskā sektora kultūras projektiem. Atsevišķu kultūras funkciju deleģēšana nevalstiskajam sektoram;
  - Sadarbības platformas izveide visiem nozares pārstāvjiem, iesaistot privāto un nevalstisko sektoru.
  - Militārā tūrisma attīstība novadā, sadarbojoties vairākām pašvaldības struktūrvienībām;
  - Sadarbība starp novada kultūras iestādēm un ar citām pašvaldībām (Līgatne, Cēsis), veidojot ilgtermiņa kultūras piedāvājumu.

STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA STRATĒGIJAS IEVIEŠANAS UZRAUDZĪBAS SISTĒMA

Uzraudzības sistēmas uzdevums ir nodrošināt sekmīgu Siguldas novada Kultūras nozares attīstības stratēģijas 2023.–2027. gadam īstenošanu, kontroli un analīzi.

Par Siguldas novada Kultūras nozares attīstības stratēģijas vispārējo ieviešanu, uzraudzību, novērtēšanu un pārskatīšanu atbildīga ir **Siguldas novada Dome**.

Stratēģijas ieviešanas uzraudzības procesā piedalās Rīcības plānā norādītās par aktivitāšu izpildi vai projektu īstenošanu atbildīgās pašvaldības struktūrvienības un institūcijas. Koordinēšanas darbu visu uzdevumu un projektu īstenošanā, ko paredz Stratēģija, veiks **Siguldas novada pašvaldības iestāde “Siguldas novada Kultūras centrs”**.

Rīcības plāna aktualizāciju, nemainot pārējās Stratēģijas daļas, ieteicams veikt katru gadu, pārskatot to statusu, iekļaujot jaunas rīcības un projektu idejas, kas atbilst Stratēģiskajā daļā noteiktajiem uzdevumiem.

Trīs gadus pēc Stratēģijas apstiprināšanas Siguldas novada Kultūras centrs veiks Stratēģijas īstenošanas novērtēšanu un pārskatīšanu, apkopojot informāciju par ieviestajiem projektiem, izpildītajiem uzdevumiem un to īstenošanas statusu. Stratēģija tiks vērtēta gan pēc Stratēģiskajā kartē paredzēto rīcību izpildes, gan arī noteiktajiem indikatoriem prioritāšu un mērķu īstenošanai. Atskaiti par Stratēģijas ieviešanu izskata Izglītības, kultūras, jaunatnes un sporta lietu komitejā. Nepieciešamības gadījumā stratēģija tiks aktualizēta, to mainot vai papildinot ar jauniem projektiem vai aktivitātēm.

Stratēģijas **rezultātu novērtēšanā** tiek izmantoti gan kvantitatīvie, gan kvalitatīvie rādītāji.

Kvantitatīvie rādītāji:

- 1) veikto pētījumu un iedzīvotāju aptauju skaits;
- 2) kultūras institūciju infrastruktūras un materiāltehniskās bāzes projektu skaits;
- 3) apmeklētāju un reģistrēto lietotāju skaits novada bibliotēkās;
- 4) kultūras pasākumu apmeklētāju skaits;
- 5) brīvprātīgo palīgu skaits pasākumu organizēšanā;
- 6) īstenoto valsts un starptautiska mēroga kultūras pasākumu skaits;
- 7) īstenoto novada mēroga kultūras pasākumu skaits;
- 8) amatiermākslas kolektīvu un pašfinansēto kolektīvu un to dalībnieku skaits;
- 9) profesionālās mākslas pasākumu skaits.

Kvalitatīvie rādītāji:

- 1) iedzīvotāju sniegtais vērtējums aptaujās;
- 2) Siguldas novada mākslinieku un kolektīvu radošie panākumi (dalība skatēs, konkursos u.c.).

Stratēģijas īstenošanas galvenie rādītāji:

Nr.p.k	Rezultatīvais rādītājs	Rādītāji bāzes gadā 2022	Prognozētie rādītāji 2028.gadā
1	Kultūras pasākumu skaits	305	Pieaug par 10%
2	Pasākumu skaits bērniem un ģimenēm ar bērniem	76	Pieaug par 10%
3	Profesionālās mākslas pasākumu skaits	95	110
4	Starptautisku kultūras pasākumu/projektu	3	10

	skaits		
5	Kultūras pasākumu apmeklētāju skaits	85 882	100 000
6	Brīvprātīgo palīgu skaits pasākumu organizēšanā	10	10
7	Siguldas novada kultūras sektora darbinieku skaits, kas piedalījušies mācību pasākumos, uzlabojot savu profesionālo kvalifikāciju	5	10
8	Īstenoto projektu skaits, kuriem piesaistīts ārējs finansējums (valsts, fondu utt.)	4	6
9	Pašvaldības atbalstīto iedzīvotāju iniciatīvu skaits kultūras jomā	17	25
10	Apmeklējumu skaits novadu bibliotēkās	86 904	Pieaug par 10%
11	Reģistrēto lietotāju skaits novada bibliotēkās	5 274	Pieaug par 5 %
12	Amatiermākslas kolektīvu skaits	65	65
13	Iedzīvotāju iesaiste līdzdalības aktivitātēs, tai skaitā dalība amatiermākslas kolektīvos	1 257 (2023)	1800
14	Radošo industriju uzņēmumu skaits	40	20 ar aktīvu iesaisti
15	Vēsturisko tradīciju, prasmju saglabāšanas un izkopšanas pasākumu skaits	0	10
16	Tūristu skaits un īpatsvars galvenajos Siguldas novada tūrisma objektos (Siguldas pils komplekss, Lēdurgas dendroparks, Anšlava Eglīša ekspozīcija un Skulmju dzimtas mājas)	76 273	80 000
17	Pašvaldības budžeta proporcija kultūras un atpūtas daļai	8,1 %	8,2%
18	Atjaunoto infrastruktūru skaits, jauni objekti	3	6
19	Pašvaldības ieguldījums kultūrā uz 1 iedzīvotāju	87,72	90
20	Iedzīvotāju apmierinātība ar kultūras	14 % ļoti apmierināts,	25% ļoti apmierināts,

Siguldas novada Kultūras attīstības stratēģija 2023.–2028.gadam
Siguldas novada pašvaldība

---

	piedāvājumu Siguldas novadā	44 % apmierināts	54% apmierināts
--	-----------------------------	------------------	-----------------

STRATĒĢISKĀ KARTE

Kultūras attīstības mērķis:

Dinamisks, mūsdienīgs nacionālas un Eiropas nozīmes kultūras centrs Pierīgā, kas nodrošina daudzveidīgu un laikmetīgu kultūras piedāvājumu, rosina radošo brīvību un pašizpausmi un veicina iedzīvotāju labbūtību (ar domu, ka ne vienmēr tas ir primāri augsts materiālais nodrošinājums), ciena materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu un nodošanu nākamajām paaudzēm, sekmē starpdisciplināru sadarbību un kultūras vērtību izpratni sabiedrībā un veido iedzīvotāju piederības izjūtu novadam.

Siguldas novads kultūrā nākamajā attīstības plānošanas posmā izvirza:

- starptautisku ambīciju pretendēt uz dalību UNESCO radošo pilsētu tīklā, izmantojot radošumu kā būtisku sastāvdaļu novada ilgtspējīgai attīstībai, un lai ar starpdisciplināru sadarbību publiskā, privātā un nevalstiskā sektorā stiprinātu saikni starp kultūru un citām prioritārajām attīstības jomām: izglītību, tūrismu, ekonomiku un vidi
- nacionālu mērķi, nodrošinot daudzveidīgu kultūras piedāvājumu, rosinot radošo brīvību un pašizpausmi, veicinot iedzīvotāju labklājību
- lokālu mērķi materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanā, atbalstot laikmetīgās kultūras attīstību, sekmējot starpdisciplināru sadarbību un kultūras vērtību izpratni sabiedrībā un veidojot iedzīvotāju piederības izjūtu novadam

Kultūras attīstības vidēja termiņa prioritātes:

Kultūras attīstības stratēģijā tiek noteiktas sekojošas vidēja termiņa prioritātes (VTP) izvirzītā mērķa sasniegšanai :

VTP1 Kultūras piedāvājuma daudzveidība, kvalitāte un konkurētspēja, aktīva sabiedrības līdzdalība kultūras procesos;

Siguldas novads Pierīgas reģiona profesionālās kultūras centrs, daudzveidīgas un visām sabiedrības grupām pieejamas kultūras radīšanas un patērēšanas vieta iedzīvotājiem un viesiem no Latvijas un ārvalstīm. Pasākumi novadā tiek orientēti uz pieejamības un iedzīvotāju līdzdalības veicināšanu. Pieaug pilsoniskās sabiedrības un nevalstisko organizāciju līdzdalība dažādās jomās, tostarp politikas ietekmēšanā, veidošanā un monitorēšanā.

VTP2 Kultūras mantojuma saglabāšana un radoša izmantošana, mūsdienīga interpretācija un tālāknodešana dažādām auditorijām;

Siguldas novads ir vieta, kur rūpējas par materiālo un dzīvo kultūrvēstures mantojumu, uztur un attīsta tradīcijas, respektējot vēsturisko mantojumu, iedzīvotāji izjūt piederību unikālai dzīves videi. Kultūrvēsturiskās vērtības tiek glabātas, pētītas un popularizētas, lai veidotu uz vērtībām orientētu sabiedrību, padarītu Siguldas novada kultūrvēsturisko mantojumu pieejamu plašai sabiedrībai, veicinātu novada iedzīvotāju lokālpatriotismu un identitātes sajūtu.

VTP3 Kultūras un radošo nozaru ilgtspējīga attīstība un ieguldījums novada attīstībā, veidojot to, kā pievilcīgu dzīves vidi un iecienītu tūrisma galamērķi;

Siguldas novads atpazīstams kultūras tūrisma galamērķis Austrumeiropā, kas piedāvā starptautiska mēroga kultūras notikumus. Siguldas novads ir iedvesmojoša vieta radošai uzņēmējdarbībai, kur pieejams atbalsts profesionālai izaugsmei un pilnvērtīgi tiek izmantots pieejamais kultūras resurss un radošo jomu darbaspēks. Sigulda izmanto iespējas iesaistīties iniciatīvās, kas sekmē kultūras attīstību, īpaši laikmetīgās kultūras norisēm labvēlīgas kultūrtelpas veidošanos.

VTP4 Efektīva kultūras pārvaldība un kultūras un radošā sektora darbinieku profesionālā izaugsme;

Savā kultūras piedāvājumā Siguldas novads ir radošs un daudzveidīgs, izglītojot kultūras produktu patērētājus un jaunus talantus mākslās, veidojot kultūras vērtību apziņu. Kultūras norises veicina starpdisciplināru sadarbību publiskā, privātā un nevalstiskā sektorā, toleranci, patriotismu un piederības sajūtu, piesaistot jaunus cilvēkus novadam. Kultūras jomas pārvaldībā novads iet vienā solī ar tendencēm starptautiskā un nacionālā līmenī, aktīvi meklējot iespējas sadarbības tīklu veidošanai un kopprojektu īstenošanai.

*Sasaiste ar Siguldas novada Attīstības programmu 2021.–2027. gadam.

Prioritāte	Rīcības/Uzdevumi	Sasniedzamie rezultāti	Atbildīgie īstenotāji	Termiņš	Rezultatīvie rādītāji
VTP1 Kultūras piedāvājuma daudzveidība, kvalitāte un konkurētspēja, aktīva sabiedrības līdzdalība kultūras procesos	U.1.1. Kultūras biedrību darbības atbalsts, attīstot kultūras līdzdalības iespējas dažādu kopienu un interešu grupu ietvaros	Organizēti projektu konkursi kultūras nozarē, pakāpeniski palielināts tam pieejamais finansējums, īpaši stimulējot iedzīvotāju iesaisti novada kultūrvēstures saglabāšanā, nemateriālā mantojuma pētniecībā, kopšanā, latvisko tradīciju saglabāšanā, kā arī mūsdienu kultūras izpausmju attīstīšanā	Siguldas novada Kultūras centrs, NVO	Pastāvīgi	Radošo pašiniciatīvu un NVO skaits Pašvaldības atbalstīto NVO iniciatīvu skaits
	U.1.2. Pilnveidot un attīstīt kvalitatīvu tradicionālo un atpazīstamību veicinošo kultūras pakalpojumu piedāvājumu, attīstot pilsētas un pagastu svētkus kā vietējo	Pilsētas un pagasta unikalitātē balstītu svētku rīkošana kopienu saliedēšanai un lokālpatriotisma veidošanai Mālpilī "Zemeņu svētki", Reģu diena Krimuldā, Vasaras saulgrieži un Putras diena Lēdurgā, Anšlava Sporta diena	Siguldas novada Kultūras centrs un tā struktūrvienības, novada bibliotēkas, NVO un uzņēmēji	Pastāvīgi	Aktivitāšu skaits

	unikalitāti un kopienu sadarbību atspoguļojošu pasākumu	Inciemā, Mores svētki, Allažu pagasta svētki un Apkaimes svētki Siguldas pagastā, Dziesmu diena Inčukalnā un attīstīta programma “Kaimiņu būšana”			
	U.1.3. Dziesmu un deju svētku tradīcijas uzturēšana, ilgtspējas nodrošināšana, dalība Vispārējos Dziesmu un Deju svētkos un starptautiskās sadarbības atbalsts	Atbalstīta sabiedrības iesaiste daudzveidīgās amatiermākslas aktivitātēs, nodrošinot amatiermākslas kolektīvu sekmīgu darbību un pēctecību amatiermākslas kolektīvu ataudzē no izglītības iestāžu un mūzikas un mākslas skolu absolventiem	Siguldas novada Kultūras centrs un tā struktūrvienības, Mūzikas un mākslas skolas	Pastāvīgi	Amatiermākslas kolektīvu dalībnieku skaits, tai skaitā bērni un jaunieši
		Nodrošināta amatiermākslas kolektīvu aktīva darbība kvalificētu speciālistu vadībā			Amatiermākslas kolektīvu rezultāti valsts nozīmes skatēs

		Regulāra starptautiskās darbības un sadarbības atbalstīšana			Starptautisku projektu skaits
U.1.4. Kultūras mantojuma apzināšana, izpēte un atjaunošana tūrisma un radošo pakalpojumu sniegšanai	Atjaunoti mantojuma objekti, piemērojot tos radošo un tūrisma pakalpojumu sniegšanai	Siguldas novada Kultūras centrs un tā struktūrvienības, privātpašnieki, NVO, Siguldas Attīstības aģentūra, Teritorijas attīstības pārvalde	Pastāvīgi		Kultūras un tūrisma aprītē iekļauto objektu un pakalpojumu skaits
U.1.5. Jaunu kultūrvietu veidošana Siguldas apkaimēs sadarbībā ar iedzīvotājiem un apkaimju biedrībām	Jaunas aprīkotas kultūrvietas un apkaimju aktivitāšu centri	Siguldas novada Kultūras centrs, privātpašnieki, NVO, pagastu kultūras centri	Pastāvīgi		Aktīvo kopienu un pasākumu skaits
U.1.6. Mūsdienīgas kultūras infrastruktūras nodrošinājums kvalitatīvu kultūras procesu īstenošanai *	Atjaunotas Mores tautas nama telpas	Teritorijas attīstības pārvalde, Siguldas novada Kultūras centrs, Mores Tautas nams	2024		
	Atjaunots Lēdurgas kultūras	Teritorijas attīstības	2023–2026		

		nams un attīstīts bibliotēkas pakalpojums kopā ar Klientu apkalpošanu	pārvalde, Siguldas novada Kultūras centrs, Siguldas novada Bibliotēka, Lēdurgas Kultūras nams		
		Veikti remontdarbi Mālpils Kultūras centrā, atjaunoti inženiertīkli	Teritorijas attīstības pārvalde, Siguldas novada Kultūras centrs, Mālpils Kultūras centrs	2023–2024	
		Atjaunotas Allažu Tautas nama telpas	Teritorijas attīstības pārvalde, Siguldas novada Kultūras centrs, Allažu Tautas nams	2024	
		Izremontētas Sidgundas bibliotēkas telpas	Teritorijas attīstības pārvalde, Siguldas novada Bibliotēka	2023	
		Atjaunota, energoefektīva ēka Raiņa ielā 3. Siguldā, kas izmantojama pašvaldības funkciju veikšanai un digitālo tehnoloģiju centra vajadzībām	Teritorijas attīstības pārvalde, Siguldas novada Kultūras centrs, Siguldas novada Bibliotēka, Tehnoloģiju un informācijas centrs	2024	

		Atjaunots ieejas mezgls un veikts klašu telpu remonts Mālpils mūzikas un mākslas skolā	Teritorijas attīstības pārvalde, Izglītības un sporta pārvalde	2024	
		Izbūvēti 4 jumtiņi virs Siguldas Jaunās pils ieejas durvīm	Teritorijas attīstības pārvalde	2024–2025	
		Veikta Vecās pasta ēkas Atmodas ielā 2, Inčukalnā inženierkomunikāciju projekta izstrāde un būvdarbi	Teritorijas attīstības pārvalde	2023–2025	
		Izbūvēts Alfreda Kalniņa skvērs, uzstādīts pieminēklis	Teritorijas attīstības pārvalde, Izglītības un sporta pārvalde, “Siguldas attīstības aģentūra”	2025	
		Labiekārtota Mālpils parka un Mālpils muižas parka publiskās ārtelpa	Teritorijas attīstības pārvalde	2025	
		Veikta tūrisma objekta izveide Parkā pie Saules ielas Krimuldā un tam pieguļošās	Teritorijas attīstības pārvalde	2024	

		teritorijas labiekārtošana publisko aktivitāšu rīkošanai			
		Uzlabota Siguldas novada publiskā ārtelpa, pilnveidota kultūras pasākumu norise un nodrošinātu to pieejamību Siguldas novada Lēdurgas pagastā, veicot teritorijas labiekārtošanas darbus Veikta tūrisma objekta modernizācija un teritorijas labiekārtošana publisko aktivitāšu rīkošanai	Lēdurgas kultūras nams Teritorijas attīstības pārvalde Lēdurgas Dendroparks	2024	
		Promenādes posma labiekārtojuma kā pilotprojekta izbūvēšana Gaujas senielejā, uzsākot 10 km gara rekreācijas koridora izbūvi tūristiem atklājot skatu taku gar Gauja senlejas malu	DAP, PA “Siguldas attīstības aģentūra” Teritorijas attīstības pārvalde	2027	
		Labiekārtotas jaunas vai esošas publisku pasākumu vietas	Teritorijas attīstības pārvalde	Pastāvīgi	Labiekārtotu jaunu vai esošu publisku

		pagastos (brīvdabas skatuve, skatītāju vietas, labiekārtots publisks laukums, publiskas tualetes u. tml.)			pasākumu vietu pagastos skaits
		Koncertzāles “Baltais Flīģelis” “infrastruktūras atjaunošana un tehnoloģiju modernizācija (modernizēta gaismas tehnika, atjaunoti skatītāju krēsli)	Teritorijas attīstības pārvalde, koncertzāle “Baltais flīģelis”	2024–2025	
		Kultūras centra “Siguldas devons” tehnoloģiju modernizācija konferenču profesionālai apkalpošanai	Siguldas novada Kultūras centrs, IT nodaļa	2024	
	U.1.7. Definēt galvenos Siguldas novada notikumus, nodrošināt to ilgtspēju iekļaujošā un dinamiskā kultūrvidē, kas kļūst kā daļa no novada identitātes un stiprina	Izstrādāts vadlīniju dokuments, kur definēti galvenie Siguldas novada notikumi un to organizēšanas pamatprincipi	Siguldas novada Kultūras centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”	2023	Izstrādātas vadlīnijas

	piederību				
	U.1.8. Veikt ikgadējo kultūras pasākumu kvantitatīvu un kvalitatīvu izvērtēšanu atbilstoši vērtējuma kritērijiem	Nodrošināts ikgadējs pētījums sadarbībā ar Latvijas Kultūras akadēmiju par kultūras patēriņu un kultūras patēriņa vajadzībām Siguldas novadā	Siguldas novada Kultūras centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”	Pastāvīgi	Pētījumu un iesaistīto dalībnieku skaits. Aptauju skaits
		Ieviesti digitālie rīki un risinājumi kultūras datu apkopošanas, publiskošanas un analīzes automatizēšanai			
		Nodrošināti 3 pētījumi gadā par Siguldas novada kultūras nozari un ar to saistītajiem tematiem studentu akadēmisko darbu ietvaros			
	U.1.9. Nodrošināt sistemātisku sadarbību ar izglītības iestādēm t.sk. programmas ”Latvijas skolas soma” ietvaros, lai radītu	Nodrošināta iespēja regulāri iepazīt Latvijas kultūras vērtības un laikmetīgās izpausmes, pieredzot vismaz vienu kultūras un mākslas norisi katrā mācību semestrī	Siguldas novada Kultūras centrs un tā struktūrvienības Izglītības un sporta pārvalde, Allažu pamatskola, Mores pamatskola, Garlība	Pastāvīgi	Iesaistīto dalībnieku skaits “Latvijas skolas soma” programmā un iesaistīto dalībnieku

	interesi par kultūru, kultūras mantojumu un radošajām industrijām		Merķeļa Lēdurgas pamatskola, Inčukalna pamatskola, Laurenču sākumskola, Siguldas 1. pamatskola, Siguldas pilsētas vidusskola, Mālpils vidusskola, Krimuldas vidusskola, Siguldas Valsts ģimnāzija, Jaunrades centrs		novērtējums. Pasākumu skaits izvēlētajām prioritārajām auditorijām
	Attīstīt ģimenēm draudzīgu kultūras pasākumu pieejamība, turpināt pasākumu programmas “Kultūrķūlenis”, “Augstāk par zemi”		Siguldas novada Kultūras centrs un tā struktūrvienības, NVO		8 pasākumi gadā un jaunu iniciatīvu skaits
	Veidots jaunradīts, Siguldas novadā veidots programmas “Latvijas skolas soma” piedāvājums, integrējot Siguldas novada radošos resursus		Koncertzāle “Baltais flīģelis”		Jaunrades piedāvājumu skaits
	Jauniešu auditorijai atbilstošu		Siguldas novada Kultūras		Sadarbības

		pasākumu pieejamība un jauniešu iesaiste šādu pasākumu rīkošanā	centrs un tā struktūrvienības, Jauniešu centrs		iniciatīvu skaits
		Attīstīti kultūrizglītojoši pasākumi ar senioru līdzdalību	Siguldas novada Kultūras centrs un tā struktūrvienības un senioru biedrības		Aktivitāšu skaits
U.1.10. Vienota pieeja konkrētu novada iedzīvotāju grupu un mērķauditorijas segmenta informēšanai par kultūras dzīves notikumiem		Izveidota kultūras nozarē mājas lapa Siguldas novada Kultūras centram un Siguldas Novada bibliotēkai	Siguldas novada Kultūras centrs un Siguldas Novada bibliotēka, Sabiedrisko attiecību nodaļa, “Siguldas Attīstības aģentūra”		Iedzīvotāju apmierinātība ar saņemto informāciju
		Attīstīti jauni kanāli komunikācijā ar sabiedrību			Komunikācijas kanālu skaits, veids
		Uzlabota aplikācijas “Sigulda Aizrauj” izmantošana			Aplikācijas “Sigulda aizrauj” lietotāju skaits
		Sakārtoti vides reklāmas stendi			
U.1.11. Mērķtiecīgi		Veicināta festivālu vides un	Siguldas novada Kultūras	Pastāvīgi	Partnerību skaits

	atbalstīt un attīstīt novada tēlu veidojošus un unikālus festivālus, tādējādi kļūstot atpazīstams kultūras tūrisma galamērķis gan Latvijas, gan Eiropas mērogā	ekonomiskā ilgtspēja, palielināts kultūras nozares ieguldījums novada tēla veidošanā un aktivizēta novada kultūras un radošās uzņēmējdarbības iniciatīvu līdzdarbība novada lielo kultūras pasākumu/ festivālu organizēšanā	centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”		
	Atbalstīti pasākumi un izveidoti jauni produkti Siguldas Opermūzikas svētku attīstīšanai, paplašinot Siguldas Opermūzikas svētkus par Baltijas nozīmīgāko brīvdabas pasākumu izcilas mūzikas baudīšanai, apgūšanai un radīšanai	Siguldas novada Kultūras centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”, biedrība “Opermūzikas svētki”	Pastāvīgi	Atbalstīto pasākumu skaits Dalībnieku un svētku apmeklētāju skaits	
	Reizi 2 gados organizēts Siguldas bērnu un jauniešu literatūras festivāls, Sigulda pozicionēta kā zelta rudens un	Siguldas novada Kultūras centrs, Siguldas Attīstības aģentūra, Siguldas novada	2023, 2025, 2027	Sadarbības partneru skaits. Apmeklētāju	

		literatūras pilsētas galamērķis	Bibliotēka sadarbībā ar LNB, Latvijas Grāmatizdevēju asociāciju		apmierinātības rādītāji
		“Ziemas garšas” festivāls veidots kā ikgadējs centrālais ziemas notikumu gan kultūras, gan gastronomijas nozarē	Siguldas novada Kultūras centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”	Pastāvīgi	Apmeklētāju skaits. Sadarbības partneru skaits
		Stiprināts “Šūpoļu festivāls” kā starptautisks festivāls tradīciju uzturēšanai un laikmetīgai interpretācijai	Siguldas novada Kultūras centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”	Pastāvīgi	Uzņēmēju atbalsts Apmeklētāju skaits
		Popularizēts Siguldas novads pasākumu organizatoru un producentu vidū kā izcila pasākumu norises vietu, īpaši ar tematiskajām gadalaiku specializācijām saistītu pasākumu rīkošanai	Siguldas novada Kultūras centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”	Pastāvīgi	Jaunu iniciatīvu un partnerību skaits
		Popularizēts novada tēls starptautiskās organizācijās, izstādēs, gadatirgos, konferencēs, pieredzes apmaiņas braucienos	Siguldas novada Kultūras centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”	Pastāvīgi	Apmeklēto starptautisko pasākumu skaits
	U.1.12. Sadarbības	Atbalstītas sadarbības	Siguldas novada Kultūras	Pastāvīgi	Aktīvo muzeju

	veicināšana ar novada teritorijā esošajiem valsts un privātajiem muzejiem	iniciatīvas ar muzejiem pētniecībā, izstāžu veidošanā un jaunu pakalpojumu izveidē	centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”, Turaidas muzejrezervāts, un privātajiem Ziedoņa muzejs, Mores kauju muzejs, Gaujas klubs, Krimuldas muiža u.c.		skaits. Apmeklētāju skaits muzejos
	U.1.13. Integrēt veselīga dzīvesveida, t.sk. mentālās veselības, sporta tēmas, sociālas un uzņēmējdarbības tēmas starpdisciplināros projektos	Sabiedrībai, t.sk. specifiskām mērķgrupām (kungi, bērni marginalizētas grupas u.c.) pieejams kultūras piedāvājums	Siguldas novada Kultūras centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”, Izglītības un sporta pārvalde, Sociālais dienests	Pastāvīgi	Īstenoto projektu skaits
		Īstenoti starpdisciplināri projekti atbilstoši novada iedzīvotāju vajadzībām			
	U.1.14. Dažādu mākslas un kultūras žanru norišu attīstīšana, daudzveidojot pašvaldības iestāžu kultūras piedāvājumu	Izveidoti sadarbības projekti ar dažādiem producentiem un radošām personībām, bagātinot novada profesionālās mākslas piedāvājumu	Siguldas novada Kultūras centrs, NVO, uzņēmēji, BF	Pastāvīgi	Pasākumu skaits. Sadarbības partneru skaits
		Kvalitatīva kultūras	Koncerttāle “Baltais		Apmeklētāju

	un atbalstot privātās un nevalstiskās iniciatīvas, tai skaitā nodrošinot dažādu žanru profesionālās mākslas pieejamību	piedāvājuma/ satura veidošana mūzikā (ar to saistītajās starpnozārēs), tā pieejamības nodrošināšanā, īpaši bērnu un jauniešu auditorijai, tādējādi audzinot izglītotu kultūras patērētāju	flīģelis”		apmierinātības rādītāji Apmeklētāju skaits
		Nodrošināta profesionālās mākslas pieejamība Siguldas novada iedzīvotājiem visos mākslas žanros (mūzika, skatuves māksla, vizuālā māksla, literatūra, kino u.c.)	Siguldas novada Kultūras centrs un tā struktūrvienības		Pasākumu skaits
	U.1.15. Lasīšanas veicināšana un bibliotēku pakalpojuma pieejamība	Izstrādāta un ieviesta lasīšanas veicināšanas programma sadarbībā ar vispārējās izglītības iestādēm un pirmskolas izglītības iestādēm	Siguldas novada bibliotēka un pagastu bibliotēkas, Izglītības un sporta pārvalde	Pastāvīgi	Jaunieviesto pakalpojumu un organizēto izglītojošo pasākumu skaits. Iesaistīto dalībnieku skaits
		Reģistrēto lietotāju skaita un			Lasītāju skaits, tai

		apmeklējuma lasītāju skaita pieauguma pozitīva dinamika, tai skaitā bērnu un jauniešu vidū			skaitā bērni un jaunieši. Izsniegumu skaits
		Bibliotēkas krājuma pastāvīga atjaunošana ar informācijas nesējiem dažādās valodās			Jaunu eksemplāru skaits
		Bibliotēku piedāvāto pakalpojumu dažādošana, veicinot mūžizglītību, jaunu prasmju (tai skaitā digitālo) apgūšanu			
		Mobilās bibliotēkas izveide un pakalpojuma ieviešana, nodrošinot bibliotēkas pakalpojumu Siguldas novadā Eglupē, Gaujā, Sunīšos, Allažmuižā, Turaidā, Kļavās, Upmalās			
	U.1.16. Koprades pasākumu īstenošana	Jaunradītas kultūras norises, veidojot mērķauditorijas	Siguldas novada Kultūras centrs un struktūrvienības	Pastāvīgi	Koprades pasākumu skaits.

	kultūras jomā, sadarbojoties pašvaldību kultūras iestādēm ar vietējām kopienām un nevalstiskām organizācijām	interesēm atbilstošu kultūras piedāvājumu	un NVO		Iesaistīto NVO skaits
		Stiprināta sadarbība ar nevalstisko sektoru un iedzīvotājiem, ieviešot demokrātiskas līdzdalības principus kultūras jomā			Līdzdalībā iesaistīto iedzīvotāju skaits
	U.1.17. Starptautiska mēroga izstāžu un vizuālās mākslas norišu rīkošana	Kvalitatīvas, plaši apmeklētas mākslas izstādes un pasākumi	Siguldas novada Kultūras centrs, Mālpils Kultūras centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”, Mākslinieku biedrības	Pastāvīgi	Pasākumu skaits. Apmeklētāju skaits. Starptautisko sadarbības partneru skaits
		“Siguldas devons “Baltijā atpazīstama kultūras un mākslas telpa			Publikāciju skaits
	U.1.18. Siguldas kā literatūras pilsētas tēla veidošana un popularizēšana nacionālā, Eiropas un	Īstenota mārketinga programma Siguldas kā literatūras pilsētas un kultūras tūrisma galamērķa popularizēšanai	Siguldas novada Kultūras centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”, TIC, uzņēmēji	Pastāvīgi	Žurnālistu vizīšu un publikāciju, sižetu skaits Sasniegtā mērķauditorija

	starptautiskā mērogā, piesaistot kultūras tūrisma mērķauditorijas				
VTP2 Kultūras mantojuma saglabāšana un radoša izmantošana, mūsdienīga interpretācija un tālāknodešana dažādām auditorijām	U.2.1. Nemateriālā kultūras mantojuma vērtību, tradīciju, amata prasmju pārmantojamība	Nodrošināta labvēlīga vide amatniecības tradīciju un prasmju saglabāšanai, īpaši UNESCO Nemateriālā mantojuma sarakstā iekļautās vērtības - Spieķis, jostīnsegas, Gaujas plostnieki un Vidzemes lībiskā kultūrtelpa un nodošana nākamām paaudzēm, sasaistot tās ar radošo industriju sektoru	Siguldas novada Kultūras centrs, Amatnieki, NVO, LMA, Jauniešu centrs	Pastāvīgi	Amatniecības meistarību skaits Tradicionālo pasākumu un dalībnieku skaits
		Izzinātas tradīcijas un popularizētas, praktizētas veidojot gadskārtu svētkus un kultūrizglītojošus pasākumus			Pasākumu skaits
	U.2.2. Siguldas novada kultūras un vēstures mantojuma, vēsturiski nozīmīgu artefaktu,	Veikti pētījumi, tai skaitā zinātniski pētnieciskie izglītības iestādēs un rezultāti popularizēti sabiedrībai,	Siguldas novada Kultūras centrs, Izglītības un sporta pārvalde, "Siguldas Attīstības aģentūra"	Pastāvīgi	Veikto pētījumu skaits Īstenoto pasākumu un izdevumu skaits.

	personību izzināšana un popularizēšana	veidojot izstādes, ekspozīcijas, lekcijas, digitālos resursus, grāmatas u.c.			Pasākumu dalībnieku skaits Skolēnu skaits, kas piedalījušies novada vēstures izzināšanā un interpretācijā
		Apzinātas iespējas sakrālā mantojuma, tai skaitā dabas sakrālā mantojuma (Vilkaču priede, Velnala u.c.) atbalstam			Sakrālā mantojuma apzināto objektu skaits
	U.2.3. Novadpētniecības materiālu digitalizācija un tam atbilstoša materiāli tehniskā bāze	Popularizēts novadpētniecības krājums: Mājaslapā sadaļa “Novadpētniecība”: - Novadnieku datubāze; - Virtuālās izstādes; - Digitalizētās kolekcijas	Siguldas novada bibliotēka un pagastu bibliotēkas	Pastāvīgi	Digitālo datu bāžu un vienību skaits Digitālo resursu skaits un pieejamība
	Nodrošināt novadpētniecības Materiālu (t.sk.				

		www.segewoldiana.sigulda.lv) attālinātu pieejamību, veicināt novada atpazīstamību			
		Veikta jauno novadpētniecības materiālu aprakstīšana un ievietošana Novadpētniecības elektroniskajā datubāzē			
	U.2.4. Jaunu kultūras un tūrisma produktu un pakalpojumu veidošana, kas balstīti kultūrvēsturiskajā mantojumā	Izveidoti jauni kultūras un tūrisma produkti, pakalpojumi un pasākumi, kas balstīti kultūrvēsturiskajā mantojumā, tai skaitā attīstīti jauni tematiski maršruti un interaktīvu ekskursiju piedāvājums dažādās valodās profesionālu gidu vadībā	Siguldas novada Kultūras centrs un struktūrvienības, “Siguldas Attīstības aģentūra”, TIC		Jauno produktu un pakalpojumu skaits. Profesionālu gidu skaits. Valodu skaits, kurās pieejami maršruti un ekskursijas
	U.2.5. Attīstīt grāmatu un rakstītā vārda nozīmību novada kultūrtelpas un sabiedrības attīstības	Veicināta grāmatniecība, lasīšanas un rakstīšanas kultūra	Siguldas novada Kultūras centrs, Siguldas novada bibliotēka, Izglītības un sporta pārvalde		Organizēto projektu un pasākumu skaits
		Atbalstīta grāmatu izdošana			Atbalstīto projektu

veicināšanā					skaits
<p>U.2.6. Nostiprināt bibliotēkas kā pagastu un pilsētas izglītības, informācijas, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centrus</p> <p>Vieta, kur pavadīt laiku, izglītoties, atpūsties, socializēties.</p> <p>dažāda vecuma auditorijai</p>	<p>Pilnveidots bibliotēku tīkls, nodrošinot pieeju kvalitatīviem pakalpojumiem.</p> <p>Attīstītas tehnoloģijas plašāku pakalpojumu nodrošināšanai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Krājuma apmaiņas attīstības nodrošināšana novadā; - SBA izmantošanas veicināšana; - 24/7 piekļuve krājumam (bibliomāti) - SNB kā novadpētniecības tehnoloģiju aprīkojuma attīstīšana bibliotēkās 	<p>Siguldas novada bibliotēka, pagastu bibliotēkas, Sociālais dienests, Siguldas novada Kultūras centrs</p>	<p>Pastāvīgi</p>		<p>Lasītāju skaits, tai skaitā bērni un jaunieši.</p> <p>Izsniegumu skaits.</p> <p>Organizēto pasākumu skaits</p>
	<p>Bibliotēkas lasītāju karšu atjaunošana</p> <p>ieviešana bibliotēkās un pieejas nodrošināšana</p>				
	<p>Bibliotēkas atvērtas dažādām vietējo iedzīvotāju kopienu iniciatīvām; semināri/ mācības/ interešu klubi</p>				
	<p>Kopkatalogu apvienošana</p>				

		Kopēja krātuve			
		Mobilitāte – grāmatu piegāde mājās (seniori)			
		Bērniem/ ģimenēm orientētas aktivitātes (materiālu bāzes attīstīšana)			
		Sadarbība ar Kopienas un Dienas centriem			
	U.2.7. Veicināt aktivitātes, kas interaktīvā, kultūrizglītojošā formātā sekmē un rosina izpratni par novada kultūrvēsturisko mantojumu	Izveidota Stāstu krātuve Inčukalnā	Siguldas novada Kultūras centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”	2023–2027	Aktivitāšu skaits. Iesaistīto dalībnieku skaits, tai skaitā bērni un jaunieši. Atbalstīto projektu un pasākumu skaits
		Digitalizēti, apkopoti un sistematizēti pašvaldības pārziņā esošie novadpētniecības materiāli, nodrošināta atbilstoša materiāli tehniskā bāze to saglabāšanai,			

	t.sk. Mālpils krājuma sistēmiska glabāšana			
	Īstenotas aktivitātes Vidzemes lībiskā kultūrtelpas tradīciju izpētē, uzturēšanā un popularizēšanā			
	Izveidota ekspozīcija par “Allažu ķimeli “			
	Attīstīti jauni pakalpojumi Skulmju dzimtas mājā un Anšlava Eglīša ekspozīcijā			
	Atbalsta mehānismi inovatīviem un radošiem jauniešu iniciatīvu projektiem			
U.2.8. Kultūras pieminekļu saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana	Sakopti Kultūrvēsturiskie un dabas objekti, izveidojot tos par tūrisma objektiem	TIC, Teritorijas attīstības pārvalde	Pastāvīgi	Sakopto kultūrvēsturisko un dabas objektu skaits
U.2.10. Jaunu publiskās mākslas un pilsētvides	Izstrādāta koncepcija un vadlīnijas pilsētvides dizaina	Siguldas novada Kultūras centrs, “Siguldas Attīstības	2024–2028	Izstrādāts vadlīniju dokuments.

	objektu veidošana publiskajā ārtelpā	un publiskās mākslas veidošanai	aģentūra”, Būvniecības kontroles pārvalde, mākslas institūcijas		Sadarbību skaits Jaunu publiskās mākslas un pilsētvides objektu skaits
		Izveidota Siguldas novada pieminekļu un pilsētvides objektu datu bāze			
		Attīstīta sadarbība konkursu, semināru un vasaras skolu rīkošanā un jaunas idejas pilsētvides objektu dizainam sadarbībā ar māksliniekiem, dizaineriem, arhitektiem			
VTP3 Kultūras un radošo nozaru ilgtspējīga attīstība un ieguldījums novada attīstībā, veidojot to kā pievilcīgu dzīves vidi un iecienītu	U.3.1. Izstrādāt plānu par Siguldas novada prioritātēm un to sasniegšanai nepieciešamajām aktivitātēm Eiropas mazo pilsētu	Jaunu projektu īstenošanā izmantots sadraudzības pilsētu tīkls Inčukalns – Sare Igaunija (tagad pie Keilas) Mālpils ar Hollain (Beļģija)	Siguldas novada Kultūras centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”	2023	Īstenoto pasākumu skaits Iesaistīto dalībnieku skaits

tūrisma galamērķi	sadraudzības tīklā “Douzelage”, kā arī sadraudzības pilsētu tīkla ietvaros	Krimulda Dānija Ivalo Sigulda – Angusa, Stūre, Keila, Birštona, Čiatūra, Choča Lēdurga – Paņeveža			
	U.3.2. Atbalsta mehānismi radošo industriju uzņēmumu attīstībai	Izstrādāta atbalsta programma radošai uzņēmējdarbībai un kultūras iniciatīvām, tai skaitā, veicinot finansējuma piesaisti radošās uzņēmējdarbības attīstībai	Siguldas novada Kultūras centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”	2024–2027	Atbalstīto uzņēmumu skaits
	U.3.3. Profesionālās kultūrizglītības programmu attīstīšana, izglītojot nākamos kultūras un radošo industriju profesionāļus	Daudzpusīga profesionālā pēctecība novadā - profesionālās ievirzes izglītības iestāžu mūzikā un mākslā rezultāts	Mākslu skolas, Siguldas novada Kultūras centrs, Siguldas Pilsētas vidusskola	Pastāvīgi	Skolēnu un absolventu skaits
		Īstenota kvalitatīva sadarbībā vērsta Radošo industriju programma Siguldas Pilsētas vidusskolā	Siguldas novada Kultūras centrs		Sadarbības iniciatīvu skaits
	Atvērtas ekosistēmas iesaistes	Siguldas novada Kultūras		Iniciatīvu skaits	

		platformas veidošana, lai veicinātu starpnozarū sadarbību un <i>start-up</i> pienesumu novada radošajā uzņēmējdarbībā	centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”		
U.3.4. Sagatavot un iesniegt pieteikumu UNESCO radošo pilsētu tīklam par Literatūras pilsētas statusa iegūšanu	Attīstīt lasītpatikas veicināšanas vidi dažādām mērķauditorijām	Siguldas novada Kultūras centrs	2025	Sagatavots un iesniegts pieteikums	
	Īstenot iniciatīvas literatūras ietekmes stiprināšanai uz ekonomiku un vidi				
U.3.5. Piesaistīt radošus talantus, īstenojot meistarklases, tikšanās ar profesionāliem māksliniekiem, rezidences, plenērus, vasaras skolas	Novads kā poligons dažādu jomu nozares profesionāļiem.	Siguldas novada Kultūras centrs, Mākslu skola ”Baltais flīģelis”, koncertzāle “Baltais flīģelis”, “Siguldas Attīstības aģentūra”, NVO	Pastāvīgi	Rezidenču, plenēru, vasaras skolu skaits. Iesaistīto dalībnieku skaits	
	Rezidenču programmas īstenošana, sniegta iespēja darboties mākslinieku un literatūras rezidencēm				

	U 3.6. Attīstīt radošos kvartālus un kultūras iniciatīvu pudurus radošo uzņēmēju, amatnieku un kultūras iniciatīvu sadarbības veicināšanai un tūristu plūsmas apkalpošanai	Aktīvas kopienas un radošo pakalpojumu sniedzēji Siguldas novadā - Lēdurga, Mālpils	Siguldas novada Kultūras centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”, NVO, TIC, iedzīvotāju kopienas	Pastāvīgi	KRI uzņēmumu skaits Aktīvo kopienu skaits
		Apzinātas novada potenciālās radošās teritorijas un izstrādāts plāns radošo teritoriju attīstības veicināšanai, tai skaitā, lai rosinātu uzņēmēju, telpu īpašnieku un kultūras iniciatīvu sadarbību, kā arī lai veicinātu Siguldas novada pašvaldības telpu pieejamību kultūras un radošo iniciatīvu izmantošanai vai kopradei			
	U.3.7. Siguldas novada profesionālo mākslinieku atbalsts	Izstādes “Jaunās pils salonā” atbalsts profesionālai darbībai- plenēri, katalogi u. tml.	Siguldas novada Kultūras centrs, Mākslinieku biedrības	Pastāvīgi	Atbalstīto iniciatīvu skaits Izstāžu skaits
	Izveidots novada mākslinieku digitālais katalogs				

	U.3.8. Videi draudzīgu pasākumu organizēšanas principu ieviešana kultūras organizācijās, mazinot ekoloģiskās pēdas nospiedumu	Turpināt ieviest risinājumus organizēto kultūras norišu ekoloģiskās pēdas nospieduma samazināšanai	Siguldas novada Kultūras centrs, Siguldas novada bibliotēka, “Siguldas Attīstības aģentūra”	Pastāvīgi	Kultūras organizāciju skaits. Pasākumu skaits
VTP4 Efektīva kultūras pārvaldība un kultūras un radošā sektora darbinieku profesionālā izaugsme	U.4.1. Kultūras un kultūrizglītības nozarē strādājošo profesionālā pilnveide, nodrošinot regulāru dalību, darba specifikai atbilstošos semināros,ursos, konferencēs, pieredzes apmaiņas braucienos	Īstenoti kultūras darba specifikai atbilstošo semināru, kursu, konferenču apmeklējums, pieredzes apmaiņas braucieni	Siguldas novada Kultūras centrs, Siguldas novada bibliotēka	Pastāvīgi	Apmeklēto pasākumu skaits. Iesaistīto dalībnieku skaits
		Viesmīlības labo prakšu īstenošana kultūras iestādēs, rūpējoties par kvalitatīvu apmeklētāju apkalpošanu, tai skaitā nodrošinot kultūras satura pieejamību dažādās valodās			
	U.4.2. Veicināt kultūras speciālistu iesaistīšanos	Iesaiste ERASMUS+, NORDPLUS mobilitātes	Siguldas novada Kultūras centrs, Siguldas novada	Pastāvīgi	Starptautisko apmaiņas

	starptautiskas apmaiņas programmās, mobilitātes projektos	programmās	bibliotēka		programmu un mobilitātes programmu skaits un iesaistīto dalībnieku skaits
	U.4.3. Stiprināt speciālistu kapacitāti, piesaistot papildus speciālistus ar mērķi sagatavot projektu pieteikumus, piesaistīt finansējumu no ārējiem resursiem	Stiprināta kapacitāte un prasmes, ieviesti jauni risinājumi un veidoti jauni produkti un pakalpojumi, tostarp radošajās industrijās	Siguldas novada Kultūras centrs, Siguldas novada bibliotēka	Pastāvīgi	Piesaistīto speciālistu skaits. Projektu skaits, kurā piedalījušies piesaistītie speciālisti
	U.4.4. Izstrādāt kultūrizglītības kursu piedāvājumu pieaugušajiem, piedāvājot gūt jaunas zināšanas, paaugstināt esošo kvalifikāciju	Informācijpratības un digitālo rīku izmantošanas nodarbības dažādām lietotāju grupām	Siguldas novada Kultūras centrs, Siguldas novada bibliotēka, Izglītības un sporta pārvalde	Pastāvīgi	Izstrādāto kursu skaits un iesaistīto dalībnieku skaits. Dalībnieku atsauksmes
	U.4.5. Organizēt reizi 2		Siguldas novada Kultūras	2024, 2026	Dalībnieku skaits

	gados konkursu “Gada balva kultūrā”		centrs		
	U.4.6. Veidot sadarbības ar profesionāliem māksliniekiem, augstākām izglītības iestādēm (LKA, LMA, JVLMA, RISEBA, RSU, RTU, Vidzemes augstskola, EKA) tostarp prakses vietu nodrošināšana	Karjeras dienas kultūras iestādēs	Siguldas novada Kultūras centrs, Siguldas novada bibliotēka, Izglītības un sporta pārvalde	Pastāvīgi	Pieejamās prakses vietas studentiem Pasākumu skaits, kuros iekļauti profesionāli mākslinieki un augstskolas
	U 4.7. Starpnozaru sadarbības projektu īstenošana (sociālā, uzņēmējdarbības, izglītības, jaunatnes u.c. jomas)	Īstenoti rezultatīvi starpnozaru projekti kultūras pienesuma palielināšanai citu jomu attīstībā	Siguldas novada Kultūras centrs, Siguldas novada bibliotēka, Izglītības un sporta pārvalde, “Siguldas Attīstības aģentūra”, Sociālais dienests, Jaunrades centrs	Pastāvīgi	Īstenoto projektu skaits. Dalībnieku skaits
		Regulāras starpnozaru tikšanās			

		informācijas apmaiņai un koordinētai kultūrpolitikas īstenošanai			
		Ekonomikas, sociālā, izglītības, jaunatnes un radošā sektora savstarpēja koordinācija un sadarbība			
	U. 4.8. Nozares dalībnieku pašvērtējuma veicināšana, atbalstot kultūras procesu profesionālu analīzi un kritiku	Veikta kultūras norišu profesionāla analīze un kritika, veicinot nozares izaugsmi	Siguldas novada Kultūras centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”	Pastāvīgi	
	U.4.9. Pilnveidot kultūras pārvaldības procesus	Izveidots Metodiskais kultūras centrs	Siguldas novada Kultūras centrs	2023	Apskatīto jautājumu un pieņemto lēmumu skaits
	U.4.10. Sadarbības platformas nodrošināšana kultūras	Organizēta tīklošanās, kopprojekti, semināri, konferences un citi radošo	Siguldas novada Kultūras centrs, “Siguldas Attīstības aģentūra”	Pastāvīgi	Projektu un pasākumu skaits. Dienas un kopienu

	sektora darbiniekiem un iedzīvotājiem	uzņēmējdarbību veicinoši pasākumi (Pecha – kucha, Kultūras forums, Hakatons u. tml.)			centru skaits un aktivitātes tajos
		Aktivizēta Kultūras konsultatīvās padomes un Bērnu kultūras konsultatīvās padomes darbība			
	U.4.12. Izvērtēt un deleģēt funkcijas NVO u.c., kas atslogotu konkrētu funkciju īstenošanu pašvaldības kultūras iestādēs	Sniegta iespēja uzdevumu izpildīt ar mazākiem resursiem un ar mazāku administratīvo slogu, ar labākiem rezultātiem u.tml.		2024	Kultūras organizāciju skaits. Apspriesto jautājumu un pieņemto lēmumu skaits